

LES ALTES CAPACITATS EN EL PARLAMENT DE CATALUNYA

PRESENTACIÓ

El passat 22 d'abril el Sr. Josep de Mirandés i Grabolosa, com President de l'Associació de Pares i de Nens Superdotats de Catalunya i en representació del Institut Català de Superdotació, convidat pel President del Parlament de Catalunya, va presentar en Compareixença la problemàtica dels alumnes d'Alta Capacitat.

Després d'analitzar els problemes educatius que els pares d'aquests nens troben en el sistema educatiu, va presentar informes d'alguns col·legis que amb il·lusió i sentit de la responsabilitat estan avançant en la necessària innovació psicopedagògica, oferint de forma exemplar, a aquests alumnes la resposta educativa que necessiten.

Va finalitzar el seu discurs formulant als Grups Parlamentaris una petició concreta: la creació en el Parlament Català, d'una Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva per a abordar definitivament els greus problemes que aquests nens troben en el sistema educatiu.

A continuació van prendre la paraula els Portaveus dels Grups Parlamentaris que li van formular algunes preguntes. Cal dir que tots els Grups Parlamentaris van manifestar el seu suport a la creació de la Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva.

Finalment el seyor. José de Mirandés va intervenir de nou per tal de donar resposta a les principals preguntes que li van ser formulades pels Portaveus dels Grups Parlamentaris.

Actualment altres comunitats autònomes preparen idèntica actuació en els seus Parlaments.

Notes:

-Aquesta Compareixença es va presentar en forma conjunta amb la dels representants dels alumnes amb discapacitats, referències, que aquí, no s'han transcrit per problemes d'espai

- Aquesta Compareixença ha estat publicada en el Diari Oficial del Parlament de Catalunya.

INTERVENCIÓ DEL SR. JOSEP DE MIRANDÉS

ÍNDIX

-El marc de referència	Pág.3
-Diferències qualitatives y formes diferents de aprenentatge	Pág.4
-Pèrdua dels nostres talents	Pág.7
-Disincronía, Síndrome de Difusió de la Personalitat y dret a la educació orientada al desenvolupament de la personalitat	Pág.9
-Resistències de las Administracions Educatives, Jurisprudència y Avanços Legislatius	Pág.14
- Actuacions positives	
-Col·legi Públic en Girona	Pág.24
-Col·legi Vedruna en Terrassa	Pág.25
-Escola Sant Gervasi en Mollet	Pág.26
-Escola Juan XIII en Bellvitje	Pág.27
-Col·legi Aula de Barcelona	Pàg.29
-El Secretariat en la Escola Cristiana de Catalunya	Pàg.29
-Proposta de Creació de la Comissió de Seguiment de la Escola Inclusiva	Pàg.30

Il·lustres Senyores i Senyors Diputats.

Vull donar les gràcies al Molt Honorable President d'aquest Parlament de Catalunya senyor Benach per la seva invitació a aquesta Compareixença, que em permet fer arribar a vostès el sofriment, i alhora l'esperança d'aquests nens i nenes, adolescents, i joves d'Altes Capacitats Intel·lectuals, i dels seus pares, alhora que dels professionals especialitzats de la Psicologia, la Pedagogia, la Medicina i el Dret, que constitueixen l'Institut Català de Superdotació, així com dels molts bons mestres i professors amb els quals col·laborem estretament.

Comparec en aquesta Cambra, tant com representant de l'Associació de Pares i de Nens Superdotats de Catalunya, entitat inscrita en la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació, i alhora com representant de l'Institut Català de Superdotació que com Centre d'Identificació Especialitzat, és Entitat Membre Corporatiu del European Council for High Ability, amb el desig que a través de la identitat de criteris i plantejaments compartits d'ambdós col·lectius implicats en aquesta lluita, em permeti oferir-los una visió el més àmplia, objectiva i rigorosa possible, d'aquesta problemàtica, al nostre país.

EL MARC DE REFERÈNCIA

Diu el President del European Council for High Ability el Dr. en Ciències Biològiques i en Ciències de l'Educació D. Javier Tourón:

<<Si l'escola fos veritablement inclusiva, adaptativa i respongués a les necessitats de cadascun dels alumnes, la superdotació no seria un problema educatiu i les pàgines que segueixen tindrien poca justificació.>>

I, afegeix:

<<.....no obstant això, és palès que l'escola i els programes que en ella es desenvolupen estan molt lluny d'adaptar-se a les necessitats de tots els educadors.>>

Diu el catedràtic de Didàctica de la Universitat de Barcelona Dr. Ignasi Puigdemíval:

<<A la nostra societat es reflecteix el mite grec de Procasto, que assaltava les persones i les portava a casa seva. Les posava en un llit que tenia, però, si eren massa petites, les estirava i les martiritzava perquè s'allarguessin i ocupessin tot el llit; si eren massa llargues, els tallava les cames. Una mica aquesta és la societat i l'escola que tenim, perquè en comptes de dir: "que bé, perquè el que és gran pot arribar a tot arreu i el que és petit es pot colar per qualsevol forat", el que s'intenta és igualar tothom. Crec que l'escola és un reflex del que passa a la societat. Penso que en la mesura que l'escola sigui més inclusiva i accepti el que tots hi poden aportar, anirà minvant aquest problema>>

L'escola inclusiva és doncs el marc de referència. Però, en aquest llarg camí, és necessari que ens preguntem si les cames tallades del nen superdotat, que ha estat assaltat i dut a la casa de Procasto, representen només un diferencial intel·lectual quantitatiu. És a dir, L'alumne superdotat, per definició és només un individu situat en la franja alta d'una distribució estadística, a l'haver obtingut un resultat en una sèrie de proves o tests?. És la superdotació només un concepte estadístic representat per una sèrie de persones que en tot cas "poden anar sobrades", com s'ha vingut afirmant, fins i tot des de dintre del sistema educatiu?

DIFERÈNCIES QUALITATIVES I FORMES DIFERENTS D'APRENENTATGE

Després de cent anys d'investigació científica, específica, a Estats Units, i uns cinquanta a Europa, els fenòmens intel·lectuals s'han comprès gràcies a la representació dels processos cognitius. Aquest salt qualitatiu ha permès avançar en el coneixement cognitiu, i per tan en els criteris de com incidir en el seu òptim desenvolupament.

Des d'aquesta perspectiva, centrada en les capacitats cognitives i en la compressió dels processos, cal enfocar la temàtica, ja que, ens, permet conèixer la naturalesa de la superdotació i de les seves manifestacions conductuals, i en conseqüència possibilita orientar tant la identificació com la posterior intervenció educativa.

Els Catedràtics de Psicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Antoni Castelló i Candit Genovard (1990) indiquen:

<<La superdotació s'ha de conceptualitzar com un perfil, més que com un sol índex, com tradicionalment s'havia considerat, en el qual tots els recursos presentin un bon nivell. Aquesta consideració tradicional que avaluava la capacitat intel·lectual només a partir del CI (quocient intel·lectual superior a 130), està actualment obsoleta, ja que les actuals teories cognitivistes sobre l'intel·lecte substitueixen a aquest índex per organitzacions més riques i complexes –d'estructures i funcions- de les capacitats cognitives.>>

La Dra. Acereda, de la Universitat Ramon Llull, en el seu llibre: "Nens superdotats"(Editorial Piramide), conclou al final del capítol: "Mites sobre la superdotació":

<<A manera de conclusió, cal destacar que els nens superdotats no només són més ràpids que els nens normals sinó que, fins i tot, són diferents.>>

Luz F. Pérez Sánchez, Doctora en Psicologia, Titular del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació en la Facultat de Psicologia de la Universitat Complutense de Madrid en "Desenvolupament i Educació dels Nens Superdotats". Ed. Amarú, Salamanca, indica:

<<Els autors semblen estar d'acord que la superdotació no és un atribut unidimensional, sinó que suposa la conjunció de diferents factors qualitativament iguals en tots ells.>>

Silvia Sastre, Catedràtica de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de la Rioja, en la seva ponència "La superdotació a examen: un abordatge psicològic", en el Congrés Nacional sobre Alumnes amb Altes Capacitats organitzat pel Ministeri d'Educació, (Madrid 9 i 10 de desembre de 2002), afegeix:

<<La Superdotació es caracteritza i defineix per un fet bàsic: les diferències en la capacitat intel·lectual del subjecte, no només a nivell quantitatiu sinó, sobretot en el seu funcionament.>>

El Dr. Antoni Castelló en 1995 manifesta:

<<La configuració intel·lectual del superdotat implica, d'una banda, generalitat, en el sentit que possibilita una producció eficaç en qualsevol àmbit o tasca, i, per altra banda implica UNA DIFERÈNCIA QUALITATIVA MOLT IMPORTANT, que requereix disposar de recursos múltiples que permetin UNA ACCIÓ COMBINADA d'aquests, és a dir, estratègies complexes per a solucionar problemes complexos, impossible de solucionar amb un únic recurs.>>

La doctora Mercè Martínez Torres de la Universitat de Barcelona i el Dr. Antoni Castelló de la Universitat Autònoma de Barcelona resumeixen el capítol "Factors intel·lectuals" del seu llibre "Alumnat excepcionalment dotat intel·lectualment":

<<En resum, doncs, les característiques de la informació a la memòria tenen unes clares implicacions en la forma que es realitzen els aprenentatges: d'una banda incidiran quantitativament en els talents acadèmics i, per altra banda, manifestaran diferències ESSENCIALMENT QUALITATIVES EN ELS SUPERDOTATS. Aquest és un punt important, ja que sol ser freqüent atribuir a les persones amb superdotació elevades capacitats d'aprenentatge. Com s'ha dit això és fals: l'alumnat que disposa de molta informació i aprèn de manera ràpida és el grup de talents acadèmics. Pel contrari, els casos de superdotació –per altra banda menys freqüents- manifesten nivells raonables d'aprenentatge, sent les propietats més interessants d'aquest aprenentatge –conectivitat i organització complexa- habitualment transparents al rendiment escolar.>>

Acereda, en el resum de contraportada del seu esmentat llibre, indica:

<<Els nens superdotats PENSEN I SENTEN DE FORMA DIFERENT als altres.>>

La doctora Yolanda Benito, en el seu llibre "Desenvolupament i Educació dels Nens Superdotats" (Editorial Piràmide) indica:

<<Un CI alt no és simplement més habilitat mental bàsica que tothom té, al contrari és UNA DIFERÈNCIA EN PROCESSOS I ACOSTAMENTS.>>

Els estudis científics realitzats des de diferents perspectives coincideixen, com explica Yolanda Benito en el llibre anteriorment referenciat:

<<Una gran varietat d'estudis està demostrant que les persones intel·lectualment superdotades PENSEN D'UNA MANERA DIFERENT a la majoria de la gent.>>

Foster, ha formulat la Teoria Emergent de la Intel·ligència:

<<De la mateixa manera que l'aigua canvia de propietats a l'arribar a determinat grau de temperatura, la intel·ligència humana pot canviar de propietats quan arriba a un nivell crític.>>

Yolanda Benito conclou el seu capítol: "Relació entre intel·ligència, creativitat i personalitat en superdotats", del referenciat llibre:

<<No només pensen més ràpidament, APRENEU D'ALTRA MANERA, veuen els problemes d'altra manera.>>

Stenberg i Davidson (1985) van arribar a la conclusió que:

<<Els nens superdotats utilitzen formes diferents de resolució dels problemes i TENEN FORMES DIFERENTS D'APRENTATGE.>>

Les investigacions científiques han permès avançar en la necessària definició. La primera definició oficial va aparèixer a 1972. El Govern d'Estats Units va impulsar la necessària unificació de definicions anteriors, convocant a la comunitat científica internacional especialitzada. La definició oficial ha estat adoptada per tots els països avançats. Diu així:

<<Nens superdotats i amb talent són aquells que han estat identificats com a tals per equips de professionals especialitzats i que en virtut de les seves aptituds excepcionals són capaços d'un alt rendiment.>>

Resulta especialment important observar com la definició oficial deriva, en primer lloc, a la identificació a equips de professionals especialitzats. Aquesta primera condició en la definició ha anat adquirint major importància en els anys successius, en la mesura que el paradigma de la superdotació es consolida en els avanços de les teories cognitivistes que substitueixen aquell inicial i únic perfil psicomètric. Continua la definició oficial:

<<Són nens que requereixen programes d'educació diferenciada i serveis diferents dels proporcionats habitualment en un centre ordinari, en el seu programa escolar normal, perquè puguin portar a terme la seva contribució a si mateixos i a la societat.>>

Segurament de la dificultat que suposa aquesta necessitat d'educació diferenciada a aquests alumnes, en l'escola, provenen les fortes resistències de les Administracions Educatives i dels partidaris de l'igualitarisme educatiu que equipara justícia amb igualtat, sense adonar-se que, com indica el President del Consell Europeu d'Altes Capacitats:

<<igual d'injust és el tracte desigual als iguals que el tracte igual als desiguals.>>

Aquestes fortes resistències, alhora, s'estenen tant a la necessària identificació, com a l'acceptació de la mateixa definició.

PÈRDUDA DELS NOSTRES TALENTS

Vegem la magnitud del problema: El Ministeri d'Educació ha publicat diversos estudis. En el titulat "Alumnes Precoços, Superdotats i d'Altes Capacitats" de l'any 2000, ofereix unes precisions numèriques:

- La superdotació a Espanya i països del nostre entorn afecta al 2,25% de la població. ·
- Segons els últims estudis fets, a Espanya existeixen uns 300.000 alumnes superdotats en les etapes d'educació obligatòria. ·
- El 70% té baix rendiment escolar i entre el 35% i el 50% ja estan en el fracàs escolar. ·
- La gran majoria d'ells no estan detectats ni avaluats per tant no estan degudament atesos.
- Només uns 2.000 alumnes dels 300.000 han estat identificats com a tals, és a dir el 0,6%.

A Catalunya existeixen doncs 20.000 alumnes superdotats en les nostres aules. De la immensa majoria d'ells ningú sospita que ho són. Estan sent sistemàticament confosos fins i tot erròniament diagnosticats, des d'edats molt primerenques, com de ADHD (Desordre de Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat) o Desordre de Dèficit d'Atenció i tractats amb fàrmacs com Ritalín (Rubifén) que com substància psicotròpica produeix importants efectes secundaris.

Un estudi recent amb alumnes superdotats ha descobert que el 50% d'ells havien estat tractats erròniament amb aquest fàrmac.

Altres nens superdotats són confosos com disruptius i ganduls i sempre culpabilitzats pel sistema educatiu del baix rendiment o fracàs escolar que el propi sistema educatiu els produeix, amb els seus rígids programes i estils d'aprenentatge tan diferents als que necessiten.

A Catalunya, l'índex d'alumnes superdotats coneguts dels nostres 20.000 no es diferencia substancialment del 0,6%. Aquesta immensa borsa de superdotació oculta té molt a veure, també, amb el nostre elevat índex de fracàs escolar, el 25% per sobre de la mitjana europea. El Catedràtic de Pedagogia de la Universitat de Barcelona Dr. Ignasi Puigdemívol, afirma:

<<Una part gens menyspreable del fracàs escolar que, tant ens costa reduir, està formada per alumnat amb altes capacitats no reconegudes, cosa que he pogut comprovar d'una manera directa. Algunes comunitats autònomes han abordat ja el tema, amb més o menys encert, però l'han abordat. Malauradament en això a Catalunya anem, de moment, amb un inexplicable retard.>>

És important considerar la conclusió de la IX Conferència Mundial d'Atenció als Nens Superdotats celebrada a L'Haia del 30 de Juliol al 2 d'Agost de 1991:

<<Un nen intel·ligent no ho és sempre i, si no rep el suport adequat els seus dots poden acabar per desaparèixer.>>

Observem en aquesta conclusió l'expressió "poden". Deu anys més tard, i conseqüència de les investigacions científiques realitzades, el President del Consell Europeu, per a l'Estudi de les Altes Capacitats Dr. Tourón precisa:

<<És possible afirmar amb caràcter general, que tot talent que no s'estimula es perd.>>

DISINCRONÍA, SÍNDROME DE DIFUSIÓ DE LA PERSONALITAT I DRET A L'EDUCACIÓ ORIENTADA AL DESENVOLUPAMENT DE LA PERSONALITAT

En relació a la gran majoria dels nostres 20.000 alumnes superdotats que en el 99,4% segueixen ignorats en les nostres escoles, cal preguntar-nos si només es perden els seus talents i passen, sense més, a ser alumnes del terme mitjà.

No podem oblidar que a aquests nenes, nens i adolescents en, important percentatge es veuen afectats, o en el futur podran veure's afectats, per la síndrome de Disincronía.

Vegem el que, sobre aquest tema, han investigat els científics: Acereda, en el seu llibre "Nens Superdotats" (Piràmide) assenyala:

<<La superdotació no té per què estar unida a l'estereotip de "problemes", "insanitat" i/o "desadaptació". No obstant això, al costat d'una sèrie de característiques pròpies de la superdotació poden coexistir uns problemes associats. En conseqüència, no podem oblidar que aquests poden emergir, essencialment, si el superdotat no és reconegut en l'escola, en la família i en tots els àmbits de la societat com el que és, un superdotat. I, evidentment, si els mites i estereotips segueixen prevalent en la imatge i concepció que es té de la superdotació.

Conscient d'això, l'autor que més ha aprofundit en els possibles "síndromes" propis de la superdotació ha estat Terrassier (1989, 1992). Per a aquest autor, dos són els possibles problemes que pot patir un superdotat: la Disincronía evolutiva i l'efecte Pygmalión negatiu.>>

<<Aquest "síndrome" ha de ser entès com el desenvolupament heterogeni que resulta de la relació entre la capacitat intel·lectual (que evoluciona molt ràpidament) i altres àrees de la conducta, bàsicament l'emocional que evoluciona de manera normal. Les conseqüències d'aquest fenomen consisteixen en problemes d'identificació dels superdotats, així com a nivell d'aprenentatge.>>

És doncs necessari, en els estils diferents d'aprenentatge d'aquests alumnes, considerar la presència o no de Disincronía. Afegeix Acereda:

<<Però, fonamentalment, la principal és la ruptura, el desfasament, que es dona en el propi superdotat, ja que suposa irregularitats de funcionament extern i intern.>>

Antoni Castelló i Mercè Martínez, en el referenciat llibre editat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, assenyalen:

<<La disincronía és un fenomen habitual en tots els casos de precocitat (associat o no a la superdotació o al talent) i es manifesta en conductes o capacitats intel·lectuals pròpies d'alumnes de més edat en l'àmbit intel·lectual, contraposades a nivells de maduresa i experiència normals per l'edat del nen. Aquesta situació pot generar un cert conflicte personal que pot conduir a inseguretat; així mateix, pot dificultar la plena integració en relació als altres. Els casos que s'observen més els efectes de la

disincronía són, per aquest ordre, alumnes precoços, talents acadèmics, talents lògics i superdotats.>>

Més endavant i en relació a aquests conflictes personals i falta de seguretat, afegeixen:

<<Aquí, és necessari puntualitzar que el desenvolupament emocional és independent del cognitiu, i pot aparèixer aquesta situació en qualsevol cas de excepcionalitat intel·lectual, però sempre de forma individualitzada. Ara si que estem parlant de possibles patologies que deuran ser tractades per un especialista.>>

És molt important tenir en compte que davant l'aparició de símptomes de Disincronía s'imposa la Identificació immediata. El dictàmen psicopedagògic realitzat per un Centre d'identificació Especialitzat confirmarà l'existència o no de Disincronía i la seva fase d'evolució.

És necessari assenyalar que aquesta Disincronía Interna es veu potenciada per la Disincronía Externa, o conjunt de factors externs que incideixen. Cal destacar, en primer lloc la Disincronía Escolar. Acereda, en el seu llibre anteriorment referenciat, referent a això, indica:

Sorgeix per la diferència de velocitat existent entre el desenvolupament intel·lectual i els nivells d'ensenyament que ofereix l'escola. Però no només l'escola no respon davant els nens superdotats, sinó que a més pot produir un desajustament entre la capacitat intel·lectual i la capacitat emocional. Si pretenem integrar als superdotats en l'escola basant-se en el criteri de l'edat mental, es produeix el desajustament emocional d'aquests subjectes. En contraposició, si els integrem basant-nos en el criteri d'edat cronològica, es produeix un desajustament intel·lectual. Això demostra la incapacitat de l'escola per a donar solució a les necessitats de la superdotació. Per a conèixer el nivell d'ajustament intel·lectual i escolar, Terrassier (1989) proposa un quocient escolar (CE):

$$CE = \frac{\text{Edat escolar}}{\text{Edat mental}}$$

Quan aquestes edats estan regularment equilibrades, el quocient escolar s'igualava o s'aproxima a 1, el que significa que el nen està progressant bé. No obstant això, si aquest quocient no s'apropa a 1, es produeix una infrautilització de la potencialitat del subjecte i, per tant, és un indicador del desajustament generat.

Respecte a aquesta disincronía escolar, cal assenyalar l'excessiva confiança que l'escola ofereix a un criteri tan estàtic com és l'edat cronològica per a distribuir als alumnes per nivells, sense tenir en compte altres índexs informatius. Com exemple, citar les paraules de Renom (1992), respecte a que a ningú, quan va a comprar-se un parell de sabates, el venedor li pregunta la seva edat per a, en funció d'això, assignar-li el parell corresponent, sinó que sempre s'ofereixen i proven diversos parells, segons sigui la longitud dels peus. Això és el que hauria fer l'escola: no deixar-se guiar només per criteris cronològics, sinó per capacitats en la difícil tasca de distribuir als nens en els diferents nivells escolars.>>

Per la seva banda el catedràtic de Psicopedagogia de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona Dr. Càndid Genovard, en la seva obra "Psicopedagogia de la Superdotació" en relació a la disincronia d'aquests alumnes diu:

<<Cal fer esment d'una de les fonts de conflictes principals -fins i tot de patologies- en els alumnes d'altres capacitats: la disincronia. En efecte, per a una gran part d'aquests alumnes, a la situació d'inadecuació acadèmica s'afegeixen conflictes de petits desajustos personals o socials. Aquests conflictes són d'especial importància, ja que incidiran en la motivació, l'autoestima i l'actitud general d'aquestes persones. Justament aquestes variables tenen una marcada rellevància en la concreció del potencial intel·lectual en rendiment.

Una de les situacions en què es mostra de manera més dramàtica la situació disincrònica és en el context escolar, on es manifesta clarament el contrast entre el ritme estàndard de la situació d'ensenyament-aprenentatge global dins del curs i el ritme d'instrucció de l'alumne superdotat, quantitativament i qualitativament més ràpid que els altres.

Algunes de les coses que contribueixen a la disincronia escolar són les següents:

- 1. La repressió de la facilitat, de la rapidesa i de la precocitat dels alumnes superdotats;*
- 2. La infraestimulació de la instrucció;*
- 3. Les normes escolars inadequades;*
- 4. La diferent edat escolar;*
- 5. L'estandarització del grup d'instrucció;*
- 6. La disminució progressiva d'exigència del nivell de currículum;*
- 7. La polítiques educatives igualitàries.*

El professor que ignora la capacitat intel·lectual real del seu alumne superdotat espera d'ell un rendiment escolar normal i l'empeny a una evolució disincrònica amb les seves possibilitats. Naturalment, a això hi contribueix el sistema educatiu, en tant que obliga als alumnes a adaptar-se a les expectatives del sistema i a que s'hi adaptin tants alumnes com es pugui.>>

Marc és un nen superdotat de 9 anys. Acaba de finalitzar el procés d'Identificació. En aquests moments ni ell ni els seus pares encara no saben que és superdotat. Ens ha sorprès rebre una carta seva en la qual entre altres coses ens diu:

<<Avui al migdia mentre dinava he vist un programa de televisió que es deia "Redes". El voldria felicitar per la seva intervenció, m'ha agradat molt. Crec que teniu raó en el tema de les escoles perquè crec que les professores no saben valorar els problemes dels nens i sovint, hi ha nens que es senten diferents.

M'he passat molt de temps esforçant-me a ser com tots', perquè quan porto algun invent fet a casa, una redacció, informació sobre el que estudiem, l'actitud dels meus companys em fa sentir malament, ja que, es burlen i diuen que vull fer-me el "xuleta".

No m'agrada sentir la paraula superdotat. Mentre em fan les proves, a vegades quan hi penso, la idea de què ho pugui ser m'atabala.

En les nenes superdotades l'esforç que realitzen per baixar la seva pròpia capacitat és encara major. Així ho explica la Dra. Acereda:

<<Per altra banda, evidentment, hi ha una diferència abismal entre nens i nenes, però aquesta diferenciació és ja alguna cosa ancestral i prové dels rols que s'assignen a nens i nenes. Com la seva necessitat d'adaptació és major que la dels nens -i si destaquen de la resta són rebutjades-, llavors elles decideixen baixar la seva capacitat, dissimular les seves grans habilitats i intentar ser com els altres, únicament amb la finalitat de ser "acceptades" i, d'aquesta manera, tenir menys problemes d'adaptació escolar. Encara que el preu és elevat: aconseguen adaptar-se millor que els nens, però a costa de restringir el desenvolupament de la seva enorme potencialitat.>>

Per la seva banda el Psiquiatra Dr. Miranda Romero, Perit Judicial Psiquiatra, Col·laborador de l'Administració de Justícia; assenyala:

<<La situació del nen superdotat que no rep la programació i formes diferents d'aprenentatge que requereix sinó que, per contra, se li imposen altres molt diferents, provoca aquest "haver d'esforçar-se permanentment a ser com els altres", (a ser com un no és) i en major mesura en les nenes superdotades, aquest haver de "decidir baixar la pròpia capacitat" o haver de "restringir el propi desenvolupament de la seva enorme potencialitat". Això propícia i amb freqüència provoca, a més, la Síndrome de Difusió de la Identitat, descrit per Otto Kernberg President de la Societat Psicoanalítica Internacional, de tal forma que s'estableix el principi de causalitat entre la situació del superdotat no reconegut com a tal, i per altra banda, aquestes distorsions cognitives que, com explica el Dr. Heiz Kohut Expresident de la Societat Psicoanalítica Internacional, constitueixen la causa i el manteniment de la malaltia psíquica,, incloent els trastorns de personalitat, podent afirmar, amb caràcter general, que aquesta situació impedeix, en tot cas, l'exercici del dret a rebre una educació orientada al ple desenvolupament de la personalitat, al que es refereix l'article 27 de la CEI, i al lliure desenvolupament de la personalitat de l'article 10.1 de la CE.>>

Respectar el dret d'aquests alumnes que puguin desenvolupar la seva personalitat, és evident.

Georges Nicoleau, en el Capítol "Superdotació i Pedagogia" del Llibre: "Desenvolupament i Educació dels Nens Superdotats" Amarú Edicions, 1996 afirma:

<<Els nens superdotats poden trobar-se en situació de fracàs, de rebuig escolar, fins i tot de "suïcidi intel·lectual.>>

El Cap de Servei Atenció a la Diversitat de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de Múrcia, D. Juan Navarro Barba, en la seva ponència en el primer Congrés Nacional sobre d'Atenció als Alumnes d'Altes Capacitats, Organitzat pel Ministeri d'Educació, (Madrid 9 i 10 Desembre de 2002), deia:

<<Encara que ningú dubte dels beneficis que un context normalitzador comporta, en el referit al desenvolupament d'integració social i adquisició d'habilitats socials, un conjunt notable d'alumnes amb altes habilitats no obtenen resposta en els centres educatius a les necessitats educatives que

presenten, IMPEDINT EL SEU PLE DESENVOLUPAMENT PERSONAL.>>

La Doctora Yolanda Benito de la Universitat de Valladolid, Directora del Centre “Huerta del Rey”, indica, en relació a la necessitat que els alumnes superdotats tinguin els programes educatius diferents que requereixen:

<<no només perquè poden aportar molt a la societat; tampoc, només perquè tinguin problemes (doncs no tots els presenten); sinó, sobretot, PERQUÈ TENEN DRET A SER ELLS MATEIXOS i a escollir la seva pròpia vida.>>

La Doctora Amparo Acereda, Doctora en Pedagogia, Professora del Departament de Psicologia de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Ramón Llull, de Barcelona, en la conclusió d'aquest tema en el seu llibre “Nens superdotats” indica:

<<Seria necessari que tots nosaltres permetéssim al superdotat que PUGUI ARRIBAR A MANIFESTAR LA SEVA PRÒPIA PERSONALITAT.>>

RESISTÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS EDUCATIVES, JURISPRUDÈNCIA I AVANÇOS LEGISLATIUS

Amb freqüència, davant el tema Intel·ligència, Altes Capacitats, Precocitat Intel·lectual Superdotació, o Talents Específics, ens trobem amb posicions, no científiques, més o menys radicalitzades, que mostren, tant el desconeixement com la por personal i social a acceptar les diferències: el dret a la diversitat, en la perspectiva comprensiva de pluralisme compartit, que es concreta en el model d'Escola Inclusiva.

Aquestes idees que s'han transmès, tant des d'alguns mitjans de comunicació, com des del propi sistema educatiu, han afavorit una certa tendència a condicionar el concepte superdotació al rendiment acadèmic de l'alumne. Aquesta confusió explicaria l'error que els professors cometem a l'identificar als alumnes superdotats, assessorats pels seus equips d'orientació educativa. L'àmplia investigació realitzada en el curs passat, per part de l'Oficina del Defensor del Menor de la Comunitat Autònoma de Madrid situa que la confusió es dona en el 97% dels casos, similar a l'error del 95%, segons l'estudi realitzat pel dr. Sánchez Manzano de la Universitat Complutense, en la mateixa Comunitat, amb més de 13.000 nens de 65 col·legis, amb la col·laboració del Ministeri d'Educació i la Conselleria d'Educació de la mateixa Comunitat.

Per altra banda, són freqüents els abordatges realitzats únicament des de la perspectiva psicomètrica. La teoria psicomètrica de la intel·ligència introdueix biaixos, fins i tot al definir la intel·ligència. Ha estat amidant, induint a la confusió, entre l'instrument de mesura i el que es pretén amidar.

La rigidesa dels sistemes educatius han creat curriculumus escolars pensats per al grup majoritari d'alumnes. Els plantejaments pedagògics i la formació dels professionals de l'educació també ignoren l'existència d'aquests alumnes diferents.

Sectors de les Administracions Educatives es resisteixen tenaçment al dret a la diversitat d'aquests alumnes, amb el temor de col·lapse o fallida del sistema educatiu, davant la perspectiva de que la identificació i atenció educativa específica als més de 300.000 alumnes superdotats, que hi ha en l'Estat Espanyol, pugui arribar molt més allà del 0,6% actual. (dades del Ministeri d'Educació).

Aquests polítics obstruccionistes del Dret a la Diversitat, que no semblen tenir altre horitzó més enllà que el de les pròximes eleccions, amb freqüència troben la fàcil complicitat, no només en alguns psicòlegs oficials dependents d'aquest poder polític, sinó també en alguns professors que veuen en la flexibilització educativa un treball extra no remunerat i senten por a l'afrontar aquesta necessària flexibilització.

La solitud de la majoria de bons professors, que estan realitzant importants esforços d'innovació pedagògica, no sembla, en aquests casos, trobar més comprensió i reconeixement que en els pares d'aquest alumnes.

Des d'inicis de la dècada dels noranta, i com a conseqüència, de la poca resposta educativa que els subjectes superdotats reben en l'escola, els pares d'aquests alumnes, en alguns casos, s'han vist obligats a traslladar les seves sol·licituds d'atenció educativa específica, als Tribunals de Justícia. Això ha produït una àmplia i unívoca Jurisprudència, interpretant l'Ordenament Jurídic Superior. Jurisprudència, que en el seu caràcter vinculant per a tots, -també per als legisladors-, ha passat a constituir la gran força dinamitzadora de la Pedagogia de la superdotació, que a l'hora, ha produït un avanç certament important en l'actual Ordenament Jurídic Ordinari.

Eurotalent, del Consell d'Europa, es felicitava per això, i el President del Consell Europeu d'Altes Capacitats, Dr. Tourón en recent article es manifestava:

<<Analitzant la legislació similar en altres països europeus, és just dir que Espanya té una de les legislacions més avançades i expressses respecte a les qüestions essencials que afecten als alumnes més capaços.>>

Però aquests avanços legislatius no es refereixen a l'article 43.1 de la anomenada Llei de Qualitat:

<<Els alumnes, superdotats intel·lectualment seran objecte d'una atenció específica per part de les administracions educatives.>>

En realitat això no és el que representa un avanç significatiu, doncs la Llei General d'Educació de 1970 en el seu article 49.2 ja establia pràcticament el mateix per a aquests alumnes, si bé dintre de l'Educació Especial.

Per altra banda, cal dir que a l'àmbit de la LOGSE va sorgir el concepte d'atenció a la diversitat i el concepte d'escola comprensiva i diversificada de la LOGSE és anàleg al d'escola inclusiva en el qual hem d'aprofundir.

Els avanços legislatius recents en relació a aquests alumnes es concreten en dos aspectes complementaris entre si:

1. D'una banda la Llei de Qualitat sostreu als alumnes superdotats de l'àmbit jurídic de "Necessitats Educatives Especials" i els situa en un àmbit jurídic creat "ex - novo": "Necessitats Educatives Específiques". És a dir els situa en un àmbit competencial diferent d'aquell, en el qual estaven sotmesos a les freqüents resistències dels funcionaris dels equips d'assessorament depenents del poder polític.
2. Per altra banda i com a conseqüència de l'anterior, s'amplia l'àmbit competencial dels centres educatius perquè els col·legis puguin realitzar les adaptacions curriculars que aquests alumnes requereixin, sense haver de sol·licitar autorització. Alhora la llei obliga als col·legis a realitzar-les.

Es tracta dels Reials decrets 829, 830, 831, i 832 de 27 de juny últim, publicats en el BOE de 1, 2, 3, i 4 de juliol, i específicament en els respectius capítols titulats: "Autonomia pedagògica dels centres".

Per tal de oferir assessorament jurídic específic, tant a pares com a professionals de l'educació, l'Associació de Pares i de Nens Superdotats de Catalunya ha creat el "Consultori Jurídic d'Altes Capacitats" a través d'internet a les Webs: www.xarxabcn.net/agrupans i www.xarxabcn.net/instisuper. Tant les famílies com els professors poden formular les seves consultes que atén el gabinet jurídic especialitzat en dret a l'educació.

El Dret a la Diversitat, no requereix tant de puntuals mesures correctores de desigualtats, sinó avançar cap a l'adequat model d'escola inclusiva, pel que es requeria el reconeixement d'aquest col·lectiu, com tots els altres, en un àmbit lliure de les resistències.

Ja en el 2000, el Ministeri d'Educació en el seu llibre informi "Alumnes Precoços Superdotats i d'Altes Capacitats" en el capítol "Marc normatiu i consideracions prèvies" assenyalava sobre el particular:

<<A l'intentar arribar a la pràctica educativa la normativa vigent ens trobem amb algunes situacions que, des del nostre punt de vista, deurien modificar-se.>>

I seguidament, indica:

<<Als membres dels equips d'orientació educativa no se'ls permet l'emissió dels dictàmens a l'emplenar els informes corresponents dels alumnes amb sobredotació intel·lectual.>>

Però, en realitat la liberalització respecte a aquests funcionaris depenents del poder polític ja s'havia aconseguit a través aquesta "guerra judicial", que en l'àmplia i fonamentada Jurisprudència que ha produït, ha establert els fonaments jurídics, tant de la identificació com de la intervenció pedagògica dels alumnes superdotats.

La recent Resolució del Tribunal Superior de Navarra davant altre cas, en el qual l'Administració Educativa no realitzava l'Adaptació Curricular indicada en el Dictàmen Psicopedagògic del Centre d'Identificació Especialitzat ha posat fi, en quatre dies al calvari d'uns pares que sofrien, durant quatre anys les resistències de l'Administració Educativa, ordenat a la Conselleria d'Educació la immediata aplicació de les mesures educatives indicades pel centre d'Identificació Especialitzat en el Dictàmen Psicopedagògic. A més estableix:

<<L'interès privat de l'alumne que l'educació s'acomodi a les seves necessitats, pot conjuguar-se amb l'interès públic de l'Administració a mantenir un sistema educatiu per a la generalitat dels alumnes.>>

En relació al greu risc que per a l'alumne suposa el retard de l'Administració Educativa en aplicar-li l'Adaptació Curricular, el Tribunal Superior de Justícia estableix:

<<El desenvolupament intel·lectual del menor demanda aquestes mesures sense demores. Per tant la seva aplicació no pot diferir-se sense posar en greu risc (periculum in mora) la seva utilitat.>>

Seguidament i atès que la mare del nen va assenyalar el termini d'un mes per a l'inici de l'Adaptació Curricular, per a donar al col·legi i a l'Administració Educativa l'oportunitat de la seva correcta elaboració, el Tribunal Superior de Justícia ordena:

<<Tenint en compte l'etapa ja arribada per l'actual curs sembla lògic i no només necessari que les mesures que es tracta s'apliquin en el termini d'un mes assenyalat pel recurrent (els pares).>>

El Tribunal Superior de Justícia, vincula el Dictàmen Psicopedagògic del Centre d'Identificació Especialitzat a la immediata aplicació de les mesures indicades en el mateix:

<<No té sentit sotmetre al menor a valoració Psicopedagògica i no derivar d'ella les mesures d'actuació corresponents a la seva capacitat i competència acadèmica.>>

La Jurisprudència reconeix al Dictàmen Psicopedagògic emès pels Centres d'Identificació Especialitzats, en la seva independència, que constitueixen el “*substrat*” de la qüestió declarant: “*presenta les màximes garanties a efectes probatoris*” i “*s'atorga la mateixa consideració que si fos elaborat per perit judicial nomenat a aquest efecte*”. El Tribunal Superior de Justícia estableix aquest criteri i cita entre els seus fonaments de dret l'article 3.1 de la Convenció sobre els Drets del Nen adoptada per l'Assemblea General de Nacions Unides i ratificada per l'Estat Espanyol per instrument de 30 de Novembre de 1990. (Tribunal Superior de Justícia *CLM. Sentència 96 de 13/2/02)

La Identificació d'aquests alumnes, es configura, a través de la Jurisprudència, d'una banda, en la necessitat d'especialització dintre de la professionalitat, i de l'altra banda, en la necessitat d'independència a l'hora de jutjar qui és superdotat i qui no ho és.

La independència en la identificació, és fonamental. Davant la Justícia apareixen amb total nitidesa les dues parts en conflicte. D'una banda, els pares, que representen “*l'interès privat de l'alumne, que l'educació s'acomodi a les seves necessitats*”, i per altra banda, l'Administració Educativa, que representa “*l'interès públic de l'Administració per mantenir un sistema educatiu per a la generalitat dels alumnes*”. En aquest interès públic s'afegeix l'interès dels mateixos funcionaris orientadors de l'Administració Educativa, doncs saben bé que les mesures educatives que es deriven de cada identificació d'un nen superdotat li significa un treball extra important, no remunerat com a tal, a més d'una porta oberta que altres pares puguin també interessar-se per conèixer les necessitats educatives dels seus fills.

Canàries, és, amb gran diferència, on hi ha més nens superdotats adequadament atesos a l'escola. També és on més casos han acudit a la Justícia, que a través de 26 sentències del Tribunal Superior de Justícia s'ha obtingut una important Jurisprudència.

La base, el substrat, en tots els casos, ho constitueix els dictàmens psicopedagògics dels Centres d'Identificació Especialitzats. En les ocasions que els Equips d'Orientació Psicopedagògica de les Conselleries d'Educació presenten un informe és admès per la Justícia, però com informe de part interesada.

És natural que les resistències de les Administracions educatives davant la superdotació es facin més palèses en relació a la identificació. A França, el científic Jean Charles Terrassier en la seva obra “*Els nens superdotats o la precocitat molesta*”, escriu:

<<Per al sistema educatiu aquesta minoria no és veritablement molesta sinó en la mesura que és identificada.>>

I, afegeix:

<<Però, els superdotats existeixen, els hàgim identificat o no.>>

Quan d'altres comunitats autònomes arriben notícies com la de que pares d'Andalusia han anat a identificar als seus fills al Centre Educatiu “Huerta del Rey” de Valladolid, que dirigeix la científica especialitzada Dra. Yolanda Benito de la Universitat de Valladolid, i que el seu ampli dictàmen psicopedagògic no ha estat considerat pels funcionaris dels equips d'orientació oficials, no pot sorprendre'ns, doncs hem sofert similars situacions. Vegem el que ens diuen els pares de Xavier un nen superdotat, de 9 anys de Pineda de Mar.

<<Som en Xavier Baños Cariera i Imma Boschmanart Xaubert. A l'hora som els pares d'en Xavier Baños Boschmanart que el 31 de maig farà 10 anys.

Degut a una sèrie de comportaments del nostre fill i asesorats pel seu psicòleg vam anar al Institut Català de Superdotació.

Li van fer un dictàmen . Tenim un nen superdotat. El nostre fill pateix una disincronia que li estan corregint, pero necessita tot els mitjans disponibles.

El dictamen es va fer el maig 2003, es va presenta a l'escola al setembre 2003, a l'escola ens van donar llargues i finalment després de diverses cartes, ens van citar amb l'EAP el febrer 2004 i ens van dir que el dictàmen no és vàlid i que tenim que tornar a començar. Però hi ha un temps entre dictàmen i dictàmen.

Aixó vol dir que el nostre fill necessita una adaptació curricular a l'escola que no li faran fins d'aquí un any si ells ho creuen convenient.

El sistema educatiu reconeix aquest casos segons la llei (BOE). Però a l'hora de la veritat ningú fa res i al damunt desqualifiquen la feina que fa l'Institut Català de Superdotació

Sort té el nostre fill que els seus pares es preocupen per ell i gràcies a l'Institut Català de Superdotació i els seus col·laboradors li estem corregint la disincronia que té.

Un nen superdotat és un orgull per la societat catalana, com el nostre n'hi ha d'altres i el que fa la societat es posar-los-hi difícil quan hauria de ser tot el contrari.

Atentament.>>

Els pares no poden comprendre com un funcionari pot sostreure's dels dictàmens que accepta i es fonamenten la Justícia. En un debat en Ona Catalana, en el 2001, es tractava el tema i es comentava que en la Comunitat Autònoma de Madrid, el Dr. Sánchez Manzano de la Universitat Complutense, amb el suport del Ministeri d'Educació, s'havia realitzat una identificació de les necessitats educatives de 13.000 nenes i nens de 65 col·legis. Davant aquesta iniciativa exemplar, el representant de la Conselleria de Ensenyament no va tenir inconvenient a manifestar:

<<Això, aquí no creiem que clagui fer-ho. Els mestres ja saben reconèixer les necessitats educatives dels nens i ja fan el que necessiten.>>

Precisament l'estudi científic realitzat pel dr. Sánchez Manzano, de la Universitat Complutense, va demostrar que les prediccions prèvies realitzades pels professors, amb l'assessorament dels Equips d'Orientació Psicopedagògica, havien resultat errònies en el 95% dels casos.

En una conferència sobre superdotació, el passat 16 d'octubre, el llavors el Director General d'Innovació Educativa va començar amb aquestes paraules:

<<Sigui quin sigui el criteri que s'empri per qualificar un alumne com a superdotat o superdotada, al final, atorgar aquest qualificatiu a un noi o noia serà resultat d'una sèrie de proves o tests o anàlisis que, quantificats i combinats de determinada manera, donaran un nombre final situat en una franja alta d'una distribució estadística; franja que adoptarem com a definició del terme superdotat.

Essencialment, doncs, el terme no és res més que un concepte estadístic; ser superdotat vol dir haver donat uns resultats situats en la franja alta de l'escala de resultats possibles.>>

Més endavant va afegir:

<<Les persones superdotades poden anar sobrades>>

<<Sovint els tests i les proves que s'usen per determinar la condició de sobredotació prediuen força bé la possibilitat de resoldre positivament els reptes de tipus acadèmic que presenta el model escolar. L'alumne o alumna superdotat té, doncs, en general, més probabilitat d'èxit en el tipus d'activitats que es proposen a l'escola que l'alumne no qualificat com tal.>>

Un catedràtic de Pedagogia de la Universitat de Barcelona, present en l'acte va comentar més tard:

<<Jo allí escoltant al Director General estava avergonyit>>

Diferents universitats catalanes van estudiar publicar un manifest en relació als conceptes abocats pel Director General, diametralment oposats als postulats de la comunitat científica internacional. Davant la proximitat de les eleccions es va considerar oportú esperar.

En tot cas, aquestes idees permeten endevinar la classe de consignes que hauran estat transmetent als funcionaris dels seus Equips d'Assessorament Psicopedagògic.

Amb aquests plantejaments, s'entén la carta que ens envia Javier de 9 anys de Pineda de Mar:

<<Ja fa anys que intenten fer-me una Adaptació Curricular, la meva professora Montse fa el que pot i jo li estic molt agraït, però ella sola no ho pot ferres. Pel que sembla ara el col·legi depèn de l'EAP i els meus pares tampoc no poden fer res.>>

El "Primer Curs de Formació Específica en Altes Capacitats", projectat per la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit a un membre de cada EAP elegit entre els propis equips, perquè, a la vagada, transmetessin aquesta formació específica als professors, i al que es refereix el Catedràtic de Pedagogia i Director, llavors, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma Dr. Joaquín Gairín, en el nº1 de la Revista Ensenyament, va ser avortat pel Departament d'Ensenyament. Els EAPs anaven comunicant el nom de la persona elegida, quan el Departament va intervenir amb idees com: "Això no interessa" o "Hi ha altres prioritats".

Les resistències que més freqüentment s'observen quan s'ha identificat a un nen com superdotat, solen formular-se relacionat l'alta capacitat amb el rendiment escolar. Quan es tracta d'un nen que es troba en el 70% dels superdotats que tenen baix rendiment acadèmic o ja es troba en el fracàs escolar, la resposta fàcil consisteix a

dubtar, o directament negar, la necessitat de l'educació diferenciada i, en tot cas, condicionar o ajornar la necessària adaptació curricular que necessita, fins que, per si mateix, l'alumne tingui un bon rendiment acadèmic.

En contraposició, quan l'alumne superdotat pertany al grup minoritari dels quals no tenen baix rendiment, la resistència se sol presentar sobre la base de la consideració que ja no li fa falta.

En aquesta línia, altres comunitats autònomes han intentat evadir globalment la qüestió, creant una nova definició que en el seu caràcter restrictiu cap superdotat pugui ser reconegut com a tal. És el cas de Castella-la Manxa que amb motiu de legislar l'aplicació de la Llei de Qualitat el 24 de desembre últim, va publicar en el seu diari oficial l'Ordre de 15-12-2003 de la Conselleria d'Educació. Al punt 1 de la disposició segona defineix així la superdotació:

<<L'alumnat que tingui un rendiment excepcional en totes les àrees associat a un desenvolupament equilibrat personal i social es considera superdotat intel·lectualment.>>

No existeix cap alumne superdotat que, inicialment, presenti aquest perfil. La superdotació suposa un conjunt de capacitats potencials. El rendiment acadèmic, d'acord amb l'alta capacitat, serà la conseqüència posterior del correcte disseny i aplicació del programa educatiu diferent i específic que cada alumne superdotat requereix.

El rendiment acadèmic alt, en el superdotat, és el repte que el sistema educatiu deu assumir, a partir de les seves altes capacitats.

El President del Consell Europeu per a l'estudi de les Altes Capacitats Dr. Javier Tourón sobre aquesta Ordre en recent article ha dit:

<<És difícil entendre la naturalesa de la concepció que és té de la superdotació en aquest document legal...probablement cap. Almenys cap correcta. Un succinta anàlisi és suficient per a adonar-se que confón potencial amb rendiment, que s'entén que el rendiment ha de respondre a un perfil pla que impliqui totes les àrees, que l'alumne amb alta capacitat ho és de manera actual i no potencial i que, a més, té un desenvolupament equilibrat personal i social. Aquest enfocament ignora que la superdotació és capacitat, potencial, competència aptitud, destresa, tot això en fase de desenvolupament més o menys evolucionat, però que de cap manera pot identificar-se la capacitat amb els resultats. Precisament els resultats solen arribar quan el potencial està adequadament estimulat des de l'escola. O és que s'ignora que molts alumnes d'alta capacitat no tenen un alt rendiment, i menys en totes les àrees? O és que s'entén que tots els alumnes d'alt rendiment escolar són d'alta capacitat?

Entrem així en un cercle viciós, perquè els alumnes no rebran ajuda si no reben excepcionalment (i en totes les àrees), però mai podran rendir, en alguna àrea si no reben l'ajuda oportuna. Dit d'una altra manera, si aquesta ordre es materialitza, els alumnes d'alta capacitat intel·lectual tenen nul·les possibilitats de poder rebre l'educació que precisen. I això afectaria a més de 6.500 alumnes en la Comunitat de Castella-la Manxa, per posar d'exemple el cas que comentem.

És dubtós que estigui en l'esperit o a la lletra de les disposicions de grau superior esmentades més amunt, l'atorgar a les Comunitats Autònomes la potestat d'el·laborar les seves pròpies definicions del que consideraran o no alumnes d'alta capacitat.

Esperem que les solucions que el Ministeri ha tractat d'aportar, que són un començament certament lúcid i defensable des de la investigació en aquest camp, no es tornin en nous problemes creats per les distintes Administracions educatives. Per a això el legislador deuria deixar-se assessorar en aquelles matèries que sembla no conèixer suficientment. En cas contrari caldrà pensar que la millor legislació és la que no existeix.>>

Per la seva banda el Secretari de la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació D. Juan Carlos López Garzón ha dit:

<<En realitat el que han fet a Castella-la Manxa ha estat posar en el Butlletí Oficial el que les Administracions Autònòmiques d'altres comunitats autònomes ja estaven dient i practicant.>>

En efecte, Catalunya no ha estat aliena a aquests plantejaments.

També aquí s'han produït, encara que no a nivell legal, intents de "treure's de damunt" almenys a un ampli sector de nens superdotats: Tots els que tinguin edat inferior als 12 o 13 anys.

En efecte: Hi ha un expert que indica la conveniència de no utilitzar la denominació "nen superdotat" abans dels 12 o 13 anys, sinó que resulta més adequat utilitzar l'expressió "nen d'altres capacitats". Això en funció de que estem davant fenòmens de la Psicologia Evolutiva i que abans de l'estabilització de la intel·ligència un nen podria presentar un desenvolupament cognitiu molt elevat i anys més tard establir-se en relació als altres nens de la seva edat. De fet l'estudi longitudinal realitzat per López Andrade i col·laboradors en 1.988 va demostrar que un 2% dels nens identificats com superdotats als 5 anys van perdre aquesta condició en una nova identificació anys més tard.

Fins aquí aquests plantejaments són correctes. El problema sorgeix quan sectors de l'Administració Educativa han tergiversat aquest plantejament teòric arribant a establir que amb els nens superdotats, mentre no hagin complert els 12 o 13 anys ja no cal fer res. D'aquesta forma, des d'alguns EAP s'ha negat la consideració de superdotats a nens pel sol fet de no haver arribat als 12 o 13 anys, indicant que obeïen consignes de la Conselleria d'Ensenyament.

Per la seva banda, el Ministeri d'Educació al comprovar el mal que aquestes tergiversacions produïen a molts nens, va intentar pal·liar-lo, a dos nivells. D'una banda i en el seu Llibre-informe: "Alumnes Precoços, Superdotats i d'Altes Capacitats" (MEC 2000) estableix:

<<Els nens de precocitat intel·lectual requereixen la mateixa atenció educativa que si els considerem superdotats.>>

Per altra banda, en la llei de Qualitat, Article 43, el seu punt 3 quan parla de flexibilitzar els diversos nivells i etapes afegeix: “*independentment de l'edat d'aquests alumnes*”, i en el punt dos que es refereix a la identificació, afegeix: “*identificar i avaluar de forma primerenca les seves necessitats*”. A més el Reial decret 943/2003 de 18 de juliol, específic per als alumnes superdotats, en el seu article 4.1, estableix:

<<L'atenció educativa específica d'aquests alumnes s'iniciarà des del moment de la identificació de les seves necessitats...>>

I afegeix:

<<...sigui la que sigui la seva edat>>

El Ministeri, tant en el Reial decret 830/2003 de 27 de juny que regula l'Educació Primària, com fins i tot, en el Reial decret 829/2003 de 27 de juny, i que regula l'Educació infantil, en els referits articles: “*Autonomia pedagògica dels centres*” amplia no solament l'autonomia perquè els centres educatius puguin ampliar el currículum sense caldre sol·licitar autorització. A més obliga als col·legis a fer-ho.

Tot i aquests nous preceptes legals s'ha observat que alguns EAPs han continuat interferint i negant les altes capacitats d'aquests nens, i la seva necessària resposta educativa. Cal dir que, en tot moment, ens estem referint a determinats funcionaris, sense oblidar als molts professionals de l'educació que realitzen una tasca importantíssima i molt fructífera.

Per a l'Associació Castellà-Manchega de Suport a Nens amb Altes Capacitats (ACMANAC), interposar en la via judicial el necessari recurs contra aquesta absurda Ordre de la Conselleria d'Educació de Castella-la Manxa, els suposa una dedicació d'esforços i diners molt important, però resulta inevitable, com va resultar necessària per al moviment associatiu plantejar la qüestió d'il·legalitat contra l'Ordre del Ministeri d'Educació de 24 d'abril de 1996, fins que, per sentència de l'Audiència Nacional de 30 de setembre de 2002, es va aconseguir la il·legalització de l'Ordre que restringiria els drets dels alumnes superdotats. Els avanços legislatius són, en gran mesura la conseqüència directa d'aquesta victòria judicial sobre a l'Ordre del Ministeri d'Educació.

Es pot afirmar que la “guerra judicial” no s'ha estès, de moment, a Catalunya.

Certament, a Catalunya, han existit, en la problemàtica bàsicament comuna, unes circumstàncies diferenciades. D'una banda la “fuga de cervells”, dels nens superdotats, que han estat enviats a Estats Units, on es queden definitivament, el que constitueix un important empobriment, del teixit social català.

Aquesta greu situació va ser àmpliament denunciada pel semanari El Triangle en les seves edicions de 21 de juny, 2 d'agost i 1 de novembre del 2000. No desitgem entrar en els detalls d'aquest tema, per a no perjudicar les necessàries actuacions del Ministeri Fiscal, però sí, cal ressaltar que en l'ampli reportatge de l'edició d'aquest semanari de 1 de novembre, i en l'apartat titulat “Pujol permet la fugida de cervells catalans” s'explica que la majoria dels que a allí van anar a parar ho van fer perquè el Departament d'Ensenyament de la Generalitat els va derivar, i sense que, a pesar del

temps transcorregut ningú hagi demanat o exigit cap rectificació, aclariment o puntualització.

ACTUACIONS POSITIVES

Segurament, altre motiu pel qual la “guerra judicial”, de moment, no s'hagi estès a Catalunya, ho pot constituir el fet que des de l'Institut Català de Superdotació, cada vegada que s'identifica a un nen superdotat, de precocitat intel·lectual, o d'alta capacitat, s'ofereix al col·legi tota l'ajuda possible. Des del mateix Dictàmen Psicopedagògic, es precisen les característiques que deu reunir l'adaptació curricular, en funció de les necessitats psicològiques i educatives detectades. S'ofereix a través d'Internet informació i el model de ACI. A petició dels col·legis es realitzen suggeriments i comentaris als esborranys de ACI, i es viatja constantment. A petició dels col·legis es mantenen reunions amb els professors, especialment en els moments de realitzar el disseny del ACI.

Amb posterioritat i de forma periòdica es continua oferint l'orientació als professors, especialment d'aquells alumnes superdotats amb disincronia que segueixen el “Programa de Disminució de la Síndrome de Disincronia” i per part de la Psicòloga-Psicoterapeuta especialitzada que dirigeix la teràpia individualitzada en cada cas.

D'aquesta forma, l'acció conjunta de la Psicòloga especialitzada amb la Tutora permet la disminució de la disincronia, a través de l'Adaptació Curricular adequadament orientada. La Identificació no té per únic objecte descobrir la superdotació, sinó totes les necessitats psicopedagògiques de cadascun, les diferents capacitats cognitives i talents específics i dèficits les estratègies d'estimulació. Cada cas ho analitzen professionals especialitzats dels àmbits: Psicologia, Pedagogia i Medicina fins obtenir les conclusions per unanimitat de l'equip que signen cada Dictàmen Psicopedagògic. Equip multidisciplinar, com assenyala la Jurisprudència i al que s'afegeix l'Advocat especialitzat en Dret a l'Educació quan es desprèn una mesura de flexibilització curricular. El suport constant als col·legis, es completa amb les accions que es realitzen des de la Universitat de Barcelona i a les quals es refereix el Catedràtic de Pedagogia Dr. Ignasi Puigdemívol, en el seu article en la Reavista Ensenyament nº1; titulat:

<<Universitat de Barcelona: Es posa en funcionament un grup d'assessorament al servei de l'Escola i dels Professors, d'aquells alumnes que han estat identificats amb altes capacitats.>>

Cal dir que per a totes aquestes activitats d'assessorament als col·legis no es cobra cap quantitat, ni per les despeses dels permanents viatges.

Escola Pública a Girona:

A poc a poc i a pesar de les múltiples dificultats referides han anat sorgint, a Catalunya, bones adaptacions curriculars, que donen resposta efectiva a les necessitats d'aquests nens i evidencien l'enorme riquesa que aporten a l'aula, com element dinamitzador de la pedagogia, que alhora permet una educació en veritable qualitat. Vegem el que ens comenta en el seu informe Montserrat, tutora d'un alumne superdotat de 6 anys, en una escola pública de les comarques de Girona:

<<Tenir a l'aula un nen superdotat és tota una experiència. La riquesa que aporta a l'aula representa un benefici molt important per als altres nens.>>

<<Dins l'aula hi ha 25 nens, tots diferents, es treballa tenint en compte les característiques generals que comparteixen però en Miguel així com

d'altres nens obliguen a plantejar les coses d'una manera diferent. En Miguel té una gran capacitat d'establir relacions entre els diferents continguts i les diferents àrees i, permetre que ell faci aquestes associacions i aprofitar per lligar els diferents aprenentatges és molt important i profós per a tots.>>

<<Ell, manifesta també una gran rebel·lia davant les normes i, això, obre constantment, un debat que crea alhora un nivell de comunicació molt alt dins l'aula.>>

<<Per en Miguel, exigir una profunditat de raonament és quelcom normal, els altres nens s'acostumen a les seves preguntes i reflexions i es qüestionen coses que si en Miguel no hi fos, no farien.>>

<<El seu gran nivell de creativitat, ajuda a valorar-lo molt positivament davant les dificultats.>>

<<Els dos cursos anteriors era més complicat atendre aquestes característiques doncs, la distància entre els altres nens i en Miguel eren abismals. Actualment, en Miguel és molt més acceptat a l'aula, no manifesta avorriment, quasi mai, només quan ha de pintar. Aleshores pactem i, tot sovint l'ajudo, doncs entenc com és de feixuc per a ell.>>

L'Escola Vedruna de Terrassa:

De vegades es presenten casos especialment greus.

És el d'un alumne de 15 anys actualment en el col·legi Vedruna de Terrassa.

La gravetat es va produir com a conseqüència de la persistent negativa del EAP i del seu anterior col·legi, un públic de Terrassa, en fer-li l'Adaptació Curricular.

La seva disincronia anava augmentant. El seu avorriment a classe va derivar en desídia i finalment en fòbia escolar. La tenaç lluita dels pares no va aconseguir que li apliquessin la ACI. Va quedar desescolaritzat durant tot el passat curs. Les gestions que es van realitzar amb els altres col·legis públics no van donar resultat. Quan escoltaven que necessitava una Adaptació Curricular manifestaven no tenir plaça.

A través d'Inspecció es va trobar el Col·legi Vedruna, que amb il·lusió van acceptar el cas. va requerir un lent i gradual procés de reinserció escolar i la dedicació molt important del tutor Ferrán i dels professors. Així acaba l'informe que ens envia el Col·legi:

<<Es pot concloure destacant un seguit de punts que sorprenen positivament:

- 1. La velocitat amb que es produeix un canvi significatiu i la gran importància d'aquest canvi, quan el nen se sent afectivament acollit i escoltat (tant pel tutor, com pel professorat i alumnat). L'alumne passa de dir que ve a l'escola només per obligacions legals, a ser ell el qui demana de venir amb més freqüència i més hores.*
- 2. La desaparició de determinades pors (la més espectacular va ser la gran angoixa que li produïen els alumnes desconeguts i les aglomeracions d'alumnat).*

3. Aparició d'una necessitat explícita d'assistir a les classes i de realitzar feines de les diferents matèries a casa.

La dedicació que ha requerit aquest nen (concretament per part del tutor i en general, per part del centre) necessita d'una disponibilitat de temps amb la que no es compta i que el tutor ha hagut de treure de la pràctica totalitat de les seves hores lliures de dedicació al centre en detriment del seu temps personal que lògicament havia d'emprar en bona part per correcció i preparació de classes. També s'ha pogut dur a terme amb tant d'èxit gràcies al recolzament i orientacions incondicionals de l'Institut Català de Superdotació que en tot moment es va oferir a orientar, assessorar i proporcionar qualsevol material que estigués al seu abast. Tot i que el cas de que parlem és realment excepcional i, per tant, no representatiu de la majoria de nens amb altes capacitats, aquests fets ens han de fer reflexionar sobre la manca de capacitació dels centres escolars (tant per la disponibilitat horària com pel recolzament de personal psicopedagògic degudament format en el tema de la superdotació).>>

Hem seleccionat aquest cas que en la seva gravetat ha requerit una intervenció educativa atípica i, per tant, no és representativa de la problemàtica general, precisament per a posar en evidència que encara en casos extrems la falta d'experiència dels col·legis, en aquest tipus de ACI, la falta de pressupost, de professors especialitzats, de professors de reforç, o de programes pre-establerts, s'arriba a l'èxit, com en aquest cas, mitjançant el treball il·lusionat dels professors, la voluntat d'innovació pedagògica, el sacrifici i dedicació personal i sentit de responsabilitat professional dels bons mestres i professors com els de col·legi Vedruna de Terrassa i altres escoles que permeten l'esperança de recuperar la tradició en creativitat i permanent innovació pedagògica de Catalunya, com és també l'Escola Sant Gervasi de Mollet, en la qual s'han identificat a 8 alumnes superdotats.

De la primera detecció, que poden fer els bons mestres i psicopedagogs dels col·legis, cal derivar per a la Identificació específica als Centres d'Identificació Especialitzats. En aquest sentit de responsabilitat professional cada vegada hi ha més col·legis que orienten als pares a l'Institut Català de Superdotació per a la necessària identificació.

L'Escola Sant Gervasio de Mollet:

L'Escola Sant Gervasio de Mollet, és un d'aquests referents educatius exemplars, a Catalunya. Vegem com sintetitzen la seva experiència:

<<Sense voler-ho, l'alumne superdotat provoca en el mestre una anàlisi i una reflexió profunda sobre la seva manera d'ensenyar i com millorar-la, trencant així certs hàbits establerts.

Molt sovint, la lògica aplastant que fa servir l'alumne superdotat en el seu raonament, contagia a la resta de l'alumnat i millora així l'actitud i interès general vers els aprenentatges i les activitats proposades.

Tenir un alumne superdotat o talentós a l'aula, és tot un repte pel mestre. T'obliga a buscar noves formes de fer, a ser més obert i creatiu.

Tenim poca experiència en la detecció i atenció d'aquest tipus d'alumnes. Sovint les primeres valoracions d'aquests són: és un nen gandul, no s'esforça prou, treballa per sota les seves capacitats. Es fa necessària una detecció el més aviat possible per evitar fracassos.

No sempre les altes capacitats dels alumnes són sinònim d'un alt rendiment escolar. Aquests nois/noies presenten necessitats educatives especials, és necessari que siguin dictaminats per tal que rebin l'atenció específica que requereixen. La no atenció adequada pot donar lloc al fracàs d'alumnes superdotats o d'altres capacitats.

Es fa necessari la formació del professorat, la conscienciació de tot el col·lectiu educatiu i la inclusió dins el projecte educatiu del centre; per poder atendre més i millor a tots els alumnes.>>

L'Escola Joan XXIII de Bellvitje:

L'Escola Joan XXIII de Bellvitje ens mostra els seus dubtes inicials, fins i tot les disparitats de criteris que poden aparèixer en l'equip de professors, en el primer moment, en la necessària interrelació entre tots ells, que requereix la ACI en Secundària. Així explica el procés el seu Director de Secundària:

<<Centre d'Estudis Joan XXIII

Reflexions a l'entorn de l'elaboració de l'ACI per Pau

Quan a finals dels curss passat vaig tenir el primer contacte amb la família de Pau, em vaig sentir molt content, en nom de l'escola, de què una família molt preocupada pel futur del seu fill ens hagués triat. Sobre tot, el pare destacava que el que volia era que es seu fill estigués en un centre on fos feliç. En aquella primera entrevista, els pares em va informar de la condició de Pau, superdotat, de la que recentment havien rebut la informació. En aquell moment no es pensava en la necessitat de fer amb ell cap programa especial.

L'arribada de Pau a la classe va donar-se dins de la normalitat. Vam detectar en ell algunes dificultats de relació amb els seus companys, en particular la major part dels nois, que en algun moment va acabar en una petita baralla que no va anar a més, però res tan complex que no poguéssim treballar. Per altra banda, es notava que Pau destacava per la perfecció amb la que volia fer els seus treballs, exageradament aprofundits, comparats amb els dels seus companys. Però dins l'aula, Pau no destacava especialment en les seves intervencions.

Transcorregudes unes setmanes des de l'inici de curs, la família de Pau ens va començar a parlar de què, després d'informar-se àmpliament, creien que convindria fer una ACI a Pau, per tal d'ajudar-lo a millorar les seves relacions a més de potenciar el desenvolupament de les seves capacitats intel·lectuals. Aquesta demanda, a la que per altra banda tenen dret legalment, va ser per a nosaltres un repte complex. D'una banda, el professorat no veia una necessitat especial de dur a terme una adaptació curricular quan per aquesta banda no es manifestava cap desinterès ni rebuig respecte de les matèries, i en canvi sí que es veia que calia treballar molt més els aspectes afectius i relacionals de Pau amb els seus companys. Per altra banda, el nostre equip estava acostumat a assolir èxits en els seus projectes (vam ser centre experimental en la ESO, en el batxillerat i en les unitats d'adaptació curricular per alumnes amb enormes dificultats d'aprenentatge) però mai havíem fet adaptacions curriculars per superdotats. Per tant, la nostra inexperiència s'hauria de veure compensada per la nostra honradesa professional i per la voluntat de, com a

bons professionals, per dur a terme la nostra tasca de la millor forma possible en benefici de l'alumne que teníem davant.

A partir de l'oferiment de la família, vam establir contacte amb l'Institut Català de Superdotació, per rebre el seu ajut especialitzat i totalment desinteressat. Varen venir a presentar les característiques de l'ACI, destacant la necessitat de que l'alumne es sentís protagonista de l'aprenentatge, i la de què aquest pogués treballar temes interdisciplinars (atendra la connectivitat). Per altra banda, ens feian notar que l'ACI de Pau seria una font enriquidora per a la resta de l'aula. Aquest primer contacte va donar com a resultat una disparitat d'opinions: mentre uns quants professors trobaven molt interessant el treball a realitzar, altres es mostraven més escèptics.

Tanmateix, vaig iniciar una tanda de converses personals amb els diferents professors per tal d'animar-los en el projecte, i finalment en una reunió conjunta aprofitant la primer junta d'avaluació per unanimitat vam convenir que estàvem animats a iniciar-lo. Per això, quan a final de desembre van venir els pares a sol·licitar formalment l'ACI, la resposta va ser que sí immediatament.

Durant les vacances de Nadal, personalment vaig estudiar profundament la documentació rebuda per part de la família i de l'Institut CÀtala de superdotació, amb l'objectiu de comprendre com havia de realitzar-se aquesta ACI, i per poder-ho presentar als companys professors de la manera més clara i elaborada possible, per tal de facilitar el seu treball. L'estudi em va generar diversos dubtes i comentaris. Per aquest motiu, a mitjans de gener vaig tenir una segona entrevista amb el Sr. de Mirandés, juntament amb la coordinadora del Departament d'Orientació (propi, de l'Escola), i allà vaig tenir ocasió de resoldre els dubtes plantejats. Em quedava, però, una certa por sobre si seriem capaços de realitzar una adaptació tan original i bona com les que se'ns presentaven com a exemples. Això, vaig elaborar un resum de l'ACI i unes pautes de treball, i en una posterior reunió amb els professors de Pau ho vaig presentar, i ho vaig deixar en mans de la tutora, que ho havia de coordinar a partir d'aquell moment.

La tasca a partir de llavors va consistir en què els diferents professors es reunien amb Pau, li explicaven les continguts de la matèria pel trimestre i li demanaven el parer sobre què volia aprofundir, de quina manera ho volia treballar i fins on volia arribar.

Després d'obtenir la resposta, es tractava de què els professors veiessin la viabilitat de les propostes i elaboressin una proposta definitiva. Aquest procés va ser llarg, massa llarg, doncs va durar quasi dos mesos. Primer calia pair bé el que calia fer. En segon lloc, no es coneixia prou encara a Pau i no hi havia prou confiança amb ell. Per altra banda, en algunes matèries l'alumne estava molt interessat i ben aviat presentava la seva proposta; en canvi, en altres costava més de rebre resposta, i calia anar-li més al darrera. Un cop obtingudes les seves propostes, calia estudiar-les i fer la proposta definitiva acurada, mesurada, no excessiva.

Paral·lelament es va iniciar un contacte entre la responsable del departament d'orientació (propi de l'Escola) i la psicòloga de l'Institut Català de Superdotació que treballa amb Pau.

Finalment, vam recollir les propostes de tots els professors i la vam lliurar a la família, la qual la va presentar a l'Institut Català de Superdotació per rebre la seva valoració i orientacions posteriors. Malgrat l'elevat nivell de satisfacció manifestat per l'Institut (tot i tenint en compte la manca d'experiència, l'elaboració durant el curs, etc), al qual agraïm les seves paraules d'ànim, les nostres anàlisis més rigoroses ens porten a extreure certes conclusions a tenir en compte a partir d'ara.

Aquest és el relat d'una experiència que tot just hem iniciat amb passes dubtoses però que esperem, pel bé de l'alumne superdotat que tenim, dels altres que puguem arribar a tenir, i per la resta dels seus companys, que es vagi afermant curs rera curs en la línia d'atendre de la millor i més professional forma possible les necessitats de tots i cada un d'ells.>>

El Director fa referència a que el programa diferent que és el ACI constitueix un dret legal dels pares, (i en conseqüència una obligació legal per al Col·legi). Com podem observar aquest coneixement legal no ha disminuït la il·lusió i l'entusiasme.

L'Escola Àula de Barcelona:

Hem vist uns "botons de mostra" de l'escola pública, de l'escola concertada religiosa i de la concertada no religiosa. I l'escola privada?

Si bé algunes també ofereixen resistències, en general disposen de mitjans. Això els permet oferir una educació personalitzada de qualitat a la qual només té accés un reduït sector de la nostra societat. Alguns col·legis privats, coneixent la greu situació que viuen alguns alumnes superdotats, en escoles públiques i també en concertades, a causa de resistències puntuals, ofereixen una valuosíssima col·laboració solidària. És el cas de l'Escola Aula de Barcelona que el curs passat va crear i ens va oferir tres beques completes per a nens de molt alta capacitat intel·lectual i molt baix nivell econòmic.

L'èxit de l'experiència del curs passat, i que ha permès que tres nens superdotats obtinguessin l'atenció educativa que requerien, ha motivat a la Fundació de l'Escola Aula a crear altres tres beques (per a nens d'alta capacitat i escassos recursos econòmics), retallant pressupost d'altres projectes.

Aquestes beques inclouen també menjador i transport escolar i tenen caràcter permanent fins l'entrada en la universitat. Un bell projecte solidari digne de ser imitat.

El Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya:

Però, segurament la iniciativa més important que s'està portant a terme és la que realitza el Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, en la voluntat d'innovació pedagògica dels seus col·legis.

Cada vegada, que identifiquem a un alumne com superdotat, d'un d'aquests col·legis, i sempre d'acord amb els pares, ho comuniquem per correu electrònic, al Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, que immediatament dirigeix una carta al director del col·legi, per a animar-lo a emprendre la flexibilització curricular i l'aplicació de les formes diferents d'aprenentatge que l'alumne necessita.

Aquest és el text de la carta:

<< *Benvolgut/da*

L'Institut Català de Superdotació ha fet saber a la Fundació Escola Cristiana de Catalunya que ha identificat un alumne de la vostra escola com superdotat.

Des del departament Pedagògic de la Fundació Escola Cristiana us volem animar a emprendre la necessària flexibilització curricular i l'aplicació de les diferents formes d'ensenyament que l'aprenentatge d'aquests nens requereix, de manera que l'escolarització d'aquest alumne en una aula ordinària reporti per a ell i per als seus companys un autèntic benefici.

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya ha mostrat sempre el seu interès i voluntat que les nostres escoles puguin atendre degudament tots els nens i nenes en les condicions adequades per afavorir el seu desenvolupament integral, siguin quines siguin les seves capacitats. També en el cas dels nens i nenes superdotats que hi ha en escoles com la vostra.

L'Institut Català de Superdotació ens ha informat que està disposat a prestar tot l'ajut que preciseu per atendre aquestes alumnes. I, no cal dir, que des d'aquest departament del Secretariat, us encoratgem seguir amb la tasca que ja esteu portant a terme amb aquest alumne i amb tots els altres, cada un amb les seves característiques, des de la vostra professionalitat.

Cordialment,

*Ana Ramis
Departament pedagògic
Fundació Escola Cristiana de Catalunya*

Certament, cal dir, que si bé, bons mestres i professors els hi ha a tot arreu, globalment, a Catalunya, les escoles que més s'estan esforçant en la necessària innovació pedagògica i a oferir a aquests nens l'adequada resposta educativa que necessiten, són, sense cap dubte, els col·legis del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, i especialment des que el Secretariat realitza aquesta tasca. Una vegada més es posa de manifest que no estem davant un problema que impliqui grans pressupostos sinó voluntat.

Proposta de Creació de la Comissió de Seguiment de la Escola Inclusiva

És necessari que la "guerra judicial" no s'estengui a Catalunya. Les demandes que en aquests moments s'estan preparant en el Gabinet Jurídic Especialitzat en dret a l'educació, han de trobar altra via de resolució. Fa falta que Catalunya torni a ser un referent clar i que ens apropem al que havia estat la pedagogia d'aquest país durant el primer terç del segle passat quan érem una referència obligada des de qualsevol racó del món quan bons mestres i polítics compromesos van saber fer una aposta compartida per l'educació com la inversió més rendible de tota societat.

És necessari recuperar i aprofundir l'esperit de la LOGSE. Estendre'l, i avançar en una escola que no exclougui a ningú: l'escola inclusiva. Per això i per a acabar, vull, Senyores i Senyors Diputats demanar que la Comissió de Cultura i Educació d'aquesta Cambra acordi crear una Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva, com a Austràlia, en 1988, es va crear el Comitè del Senat per a l'educació dels nens

superdotats. Una Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva perquè aquests alumnes, igual que tots els altres, trobin el seu lloc en una escola per a tots. Una Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva a la qual els pares i tots els nens diferents puguin fer arribar el seu sofriment i la seva esperança i alhora disposin vostres, Senyores i Senyors Diputats d'un canal directe i permanent amb el poble que els ha elegit i representen.

Una Comissió en el Parlament, per damunt dels interessos de les parts freqüentment enfrontades: famílies i Administració educativa.

Fa falta una aposta clara i decidida per la modernitat, pel futur, per l'essència de la democràcia que és el Dret a la Diversitat, pel pluralisme compartit a l'escola, en una societat més plural i integradora, tolerant i coherent, respectuosa i solidària fins arribar a l'escola en i per a la democràcia com suprem marc de civilitzada convivència que ens hem donat.

I ara, Senyores i Senyors Diputats contestaré a quantes preguntes desitgin formular-me i em comprometo per a quants temes del seu d'interès, posseeixi en aquests moments insuficients dades en la meva limitada memòria i coneixements, elaborar el corresponent informe que faré arribar en els pròxims dies a la Secretària de la Comissió de Cultura i Educació.

Senyores i Senyors Diputats, estic a la seva disposició

INTERVENCIÓ DELS GRUPS PARLAMENTARIS

GRUP PARLAMENTARI "CONVERGÈNCIA I UNIÓ"

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Josep de Mirandés i Grabolosa, per la seva comprensió. Anem a passar a donar la paraula als Grups Parlamentaris. En primer lloc, té la paraula l'Honorable Senyora i Il·lustre Diputada Senyora Irene Rigau de Convergència i Unió.

La Sra. Rigau i Oliver

Gràcies, Senyora Presidenta. **Des de Convergència i Unió volem agrair d'una manera especial que totes les persones que avui han volgut comparèixer en aquesta Cambra..., i que han volgut comparèixer en aquesta Comissió, des de dos..., diguem-ne, gairebé dos pols, no?, però que els uneix una mateixa filosofia, si bé parteixen de situacions que, fins fa bé poc, les hem vist o s'han viscut de manera contraposada.**

Jo sé que parteixen d'estratègies diferents, però també estic convençuda que els uneix un mateix objectiu: deixar de costat un model més assistencial per afavorir al màxim el dret de la ciutadania en el sentit més autònom de la paraula.

Ara també ha vingut avalada, la necessitat de crear una Comissió Parlamentària sobre el Seguiment de l'Escola Inclusiva. Nosaltres pensem que és una bona iniciativa, i, per tant, des de Convergència i Unió, donarem, sens dubte, el suport.

És en aquest sentit, doncs, que ja em permetria avançar en la segona part de la compareixença, i agrair també al senyor Mirandés la seva llarga exposició. Jo crec que ha estat molt positiu que tinguéssim el text, perquè també ens permetrà repassar.

Ha quedat clar que és un tema relativament nou a la nostra societat. I també ha quedat clar que Vostè té una certa queixa, diguem, de la resposta que fins ara s'ha donat a aquesta qüestió. Però també queda clar, en la seva compareixença, que estem parlant d'una qüestió molt complexa, i sobretot estem parlant d'una funció molt complexa: la que la societat assigna a l' escola.

Vostè parlava d'un sofriment i d'una esperança. Aquestes són les paraules que potser copegen més de la seva intervenció. Però també és veritat que, durant molt temps, hem posat tots plegats molt d'accent, i l' hem de continuar mantenint, crec jo, encara que no vol dir de manera exclusiva, a la funció compensatòria del sistema educatiu. I, per tant, **la recerca de l'excel·lència, a la nostra cultura educativa, ha quedat relegada a la funció**

compensatòria, perquè -venint d'on veníem- ideològicament tenia connotacions d'elitisme. Jo crec que ara ja estem superant aquestes etapes; la societat també és més madura, i, per tant, també ho podem abordar, però no podem oblidar que la recerca de l'excel·lència, depèn de com s'interpreta, pot associar-se a l'elitisme.

I, certament, el nostre discurs en educació ha partit molt del principi d'equitat. Ara bé, també sabem que un sistema educatiu ha de poder combinar aquest binomi d'equitat i excel·lència. I, per tant doncs, amb molt de gust escoltem la seva aportació i estudiarem els seus documents.

Però també es posa de manifest la dificultat del tractament de la qüestió, perquè, és clar, una cosa és la superdotació cognitiva. -Vostè ha fet una llarga referència- i l'altra és la superdotació en intel·ligència emocional o conductual. A partir d'aquí, aquesta disincronia que Vostè explicava, clar, posa de manifest una sèrie de qüestions.

I, en aquest sentit, voldria intentar formular breument les qüestions que, des del nostre Grup, li plantejaríem.

Una observació, abans de les qüestions, a l'apunt final que Vostè ha fet. I estem contents que després sentirem el positiu, almenys el Grup de Convergència i Unió té moltes ganes d'escoltar el positiu, però Vostè feia una referència dient: «És hora que tornem a aquell enfocament de principi de segle, que hi va haver un compromís amb l'educació.» Miri, senyor Mirandés, hem idealitzat molt -i estem en un parc que ens ho permet- l'Institut-Escola i tot un seguit d'iniciatives que nosaltres hem estat els primers a reconèixer, però el seu elitisme també hi hem de reconèixer. Que hàgim guanyat ara la batalla de la generalització de l'escola fins els setze anys no ens ha de fer oblidar que també hem d'avançar, com li deia, en la recerca de l'excel·lència, però no mitificarem altres models que oblidaven, evidentment, el tractament general dels alumnes de tot el país; estem parlant d'unes iniciatives molt concretes, amb una selecció d'alumnes, d'una classe social, etcètera. Per tant, reconeixent el patrimoni educatiu i donant-li el valor, sociològicament també cal que ho tinguem present.

Dit això, que era un parèntesi a una consideració històrica que de vegades duem arrossegada, li volia anotar..., jo he anotat una cosa, que després Vostè en certa manera ens ha aclarit, i era fins quin punt es pot diferenciar la precocitat de la superdotació. Crec que una cosa és arribar abans al pensament formal, superant amb certa rapidesa les etapes preoperatòries d'una manera més ràpida que altres. I aquí, lògicament, hi han estudis claríssims que demostren que una certa estimulació cognitiva et pot fer passar més ràpidament del pensament concret al pensament formal. Però, fins quin punt la precocitat es diferencia de superdotació?

I saber també, si és que arribes abans ... -potser és una consideració més tècnica, eh?, no obstant això- si un arriba abans al pensament formal, i, per tant, al pensament més complex, o s'aprofundeix tota la vida i la superdotació continua creixent? Era en aquest sentit que li demanaria aquesta anotació.

I en relació amb tema de l'Escola Inclusiva, a mesura que jo escoltava la Plataforma i després a Vostè, pensava una cosa, pensava: «En definitiva, el que estem demanant és l'ensenyament personalitzat.» I en educació, i de vegades passa també en altres camps, sembla que anem canviant les etiquetes en lloc d'acabar de resoldre els problemes. Perquè quants anys fa que parlàvem d'ensenyament personalitzat? Perquè **el que no podem oblidar és que ha estat l'organització del sistema educatiu que també ens ha generat unes certes dificultats a atendre tant a uns com als altres.** Si un se situa en l'àmbit, per exemple, d'una escola unitària, aquests problemes es minimitzen. Quan neix la graduada, l'escola graduada, és veritat que ordena a l'alumne cronològicament perquè en aquell moment, l'edat cronològica tenia una gran força, llavors és quan posem la sabata de l'any i no la sabata de la mida del peu.

Per tant, davant d'aquesta nova realitat, jo crec que sí, que en aquests moments se'ns està complicant la situació, perquè les noves maneres d'aprendre encara poden incrementar més les diferències per edats. **I, en aquest sentit el fet d'haver avançat en aquesta darrera legislatura en un discurs clar en relació amb el que han de ser les competències bàsiques, ens ha de poder permetre ordenar als alumnes per habilitats i no per edats.**

Ara, també és bo recordar experiències, per exemple, de l'any 70, quan es va voler fer tot el "team teaching", quan van voler fins i tot edificar centres sense aules per edat, amb espais comuns per a l'ensenyament individualitzat, i com llavors els mateixos ensenyats van demanar que s'aixequessin parets per a tornar a agrupar als alumnes per edats.

Jo, aquesta experiència, l'he viscut des de moltes perspectives, i, per tant, sé que la formació dels ensenyats -i Vostè també ho sap, i tots ho sabem- i la manera de treballar que s'ha après últimament, en els darrers anys, a través de la majoria d'escoles graduades -perquè l'escola unitària ara ja és una excepció, perquè abans no era només l'escola unitària en l'ambient rural, també estava en la ciutat-, doncs, ens ha portat a aquesta ordenació per edats. Si en aquest moment l'accés a la informació, en una societat nova, l'accés en Internet, permet encara que l'alumne avança més de manera personal, **certament ens hem de replantejar una nova ordenació de l'agrupació dels alumnes, un nou tractament més personalitzat. Per això crec que ha estat molt oportuna la seva compareixença.**

Acabo, Senyora Presidenta. En aquest sentit, doncs, jo li voldria preguntar quins canvis normatius Vostè proposaria -d'una manera breu, anunciar aquells que Vostè consideri els més importants- que evitaran aquestes situacions judicials tan antipàtiques, i poder promocionar dos cursos, etcètera, i reconeixements d'aquest tipus i quines experiències internacionals Vostè ens recomanaria visitar amb la finalitat de veure "in situ" quin és el tractament adequat.

Ara, jo crec que, més enllà del que Vostès ens han exposat, estem davant d'una nova manera de formular l'educació, una nova manera de tractar als alumnes.

Gràcies per la seva atenció.

INTERVENCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI "SOCIALISTAS-CIUTADANS PEL CANVI"

La presidenta

Moltes gràcies, Senyora Diputada. Té la paraula ara, pel grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel canvi, la Excel·lentíssima Senyora i Il·lustre Diputada María Assumpta Baig i Torras.

La Sra. Baig i Torras

Moltes gràcies, Senyora Presidenta. Jo crec que anem escassos de temps, i, per tant, intentaré, en la mesura del possible, ser el màxim de precisa. **En principi volem fer un agraïment molt especial a les dues compareixences.**

Sabíem que aquest era un tema que podia ser d'interès, i crec que el que s'ha replantejat és el que acostuma a passar quan parlem en la profunditat de l'educació i **l'experiència real, que és que l'escola uniforme, homogènia i rígida no acaba satisfent a ningú, i aquí n'hem tingut dues mostres, que podrien ser fins i tot molt diferents, però que van amb un objectiu comú, que és el de l'Escola Inclusiva.**

Evidentment, i per a poder donar motiu a aquesta precisió, jo crec que serà, -i el nostre Grup així ho recolzarà-, la possibilitat de fer una Comissió en el Parlament de Seguiment de tot el tema de l'Escola Inclusiva, perquè pot ser una línia de treball interessant, innovadora, que pot aportar, al Departament d'Educació, i també en polítiques transversals de la Generalitat, moltes possibilitats.

Amb la diputada del Grup d'Iniciativa per Catalunya, Dolors Camats, ens hem passat una nota que deia que **també podria ser útil que en aquesta Comissió intervinguessin, tinguessin part activa els avui compareixents, o altres persones, que ens poguessin anar indicant per a treballar en aquest seguiment d'Escola Inclusiva.** És a dir, la Comissió hauria de ser del Parlament, però que sovint poguéssim tenir persones especialitzades, que ens ajudin a fer aquestes reflexions, moltes d'elles amb les quals tenim total coincidència, i que, fins i tot perquè tenim experiències similars amb la diputada del Grup de Convergència, eh?, amb qui vint-i-nou anys endarrere compartíem experiències d'aquest estil, i que, per tant, ens poden ajudar a fer avançar i a fer aquest seguiment amb el Departament d'Educació.

El nostre Grup, evidentment, s'hi posarà a treballar i tindrà com un objectiu, poder formar part..., primer formar la Comissió, formar-ne part, i treballar-hi amb total dedicació. Igual que ens sembla que ens serà molt útil aquest treball de cara a la nova Llei Catalana d'Educació que ha de seguir les pautes que abans se'ns indicaven. I, evidentment, cada vegada més hem d'anar pensant en una legislació que sigui per a tothom, que no sigui exclouent, sinó, bé al contrari, que sigui inclusiva, i en una escola on no només tingui valoració el tema de l'aprenentatge, dels aprenentatges curriculars, que hi han de ser, sinó que també hagi els quatre pilars bàsics que sempre ens ha

nomenat Jacques Delors, i que crec que en qualsevol moment han de formar part dels objectius per a una bona educació.

I el que ens agradaria és poder anar avançant, perquè no ens sembla que hagi de ser per via de llei o de decret, ni per via de dir «ara ho anem a universalitzar», però sí d'anar fent creixements. Perquè unes experiències molt arrelades en un territori però úniques s'acaben empobrint, i això ho vam veure en tota la dècada dels noranta, en la qual va haver-hi com una situació d'«impasse» que ha comportat també dificultats per al futur. O sigui, fa falta ser prudent, ser compassat en les innovacions, però fa falta ser constant a l'anar innovant. I aquests ens sembla que són aspectes que després veiem que si fem una escola pensant que tots els nens són diferents però que tots són nens han de "avançar" en la seva qualitat humana, i que això ho aporta l'escola, ho aporta la família, ho aporta la ciutat, podem fer avançar molt més a aquesta societat.

A mi m'ha preocupat molt quan parlava el senyor Josep de Mirandés pel que fa al tema de la "guerra judicial". Sortosament, en el camp de la Plataforma Ciutadana, aquest no va ser el camí, perquè em sembla que aquest no ha de ser el camí, i **hauríem d'evitar-lo a Catalunya, perquè encara hi som a temps**, perquè aquest no pot ser mai un bon camí; aquest és el camí de l'enfrontament i no el camí d'ajuntar sinergies per a aconseguir objectius comuns. **Per això ens sembla que pot ser útil també aquesta Comissió i aquest treball** que ara proposem aquí, avui, com un aspecte nou en el Parlament de Catalunya.

Dir-los també que, quan es va iniciar aquesta experiència, fa vint anys, vam considerar que aquests alumnes havien d'anar a una única escola a la comarca, on vàrem posar els recursos humans de formació dels professionals de l'educació, on vàrem posar els equips per a poder tirar endavant per a poder avaluar aquesta experiència que, evidentment, després va resultar molt positiva. Avui, el pas que se'ns demana és ja diferent, i coincideix que el que fa falta és que els pares puguin elegir el tipus d'educació i que, a més, ho posin el més pròxim al seu entorn. I fixin-se que aquesta diputada, en aquest cas, i així és com em sembla que hauríem d'entendre-ho, és quan diem, el dret de la lliure elecció dels pares a escollir, que si vulguin l'escola prop del seu entorn i volen escola ordinària per als seus fills, l'Administració ha d'ajudar a posar els recursos.

Per tant, estem treballant també en una línia que l'Administració no pot posar recursos tancats a les escoles, -rígids i sempre els mateixos-, perquè no tindrà tampoc sempre els mateixos alumnes. I, per tant, ha de posar més els recursos pensant en els alumnes que aniran a aquells centres, que en els mateixos centres. Crec que aquesta evolució, pel que fa al que en aquell moment vam poder fer, que ja va ser molt, que va ser innovador, no només a Catalunya, sinó en tot l'Estat, i que, com experiència, després va ser duta més enllà..., ens sembla que, en aquesta línia, també cal tenir aquest aspecte en compte.

I, jo també els demanaria, en la línia que una escola, una bona escola, la fan els professionals de l'educació, com i de quina manera hauríem

d'incidir en els centres de formació del professorat, tant en els de l'escola infantil i primària, com en els centres, els cursos que després han de fer els de secundària, perquè realment puguin donar respostes positives tots els professionals de l'educació.

En algun moment m'ha semblat, en la intervenció del senyor Josep de Mirandés, que feia com una acusació massa forta als funcionaris pel que fa a les seves respostes en aquest camp. Ha posat la paraula «funcionaris»; després, a continuació, en el paràgraf següent deia: «Però volem reconèixer a tot aquell bon professorat.» Per tant, ho ha equilibrat molt bé.

Però, ha posat sobre la taula un problema real. Un problema real que no és tant un problema de la manca o de no satisfacció d'aquells professionals pel que fa al que està demanant l'alumne al professorat, sinó, de vegades, en els recursos que la mateixa societat ha donat a aquests professionals per a poder donar aquesta resposta. Crec que aquest ha de ser un altre camp en el qual hem de reflexionar, perquè, evidentment, les respostes dels professionals de l'educació es puguin adequar a aquesta situació de canvi i de futur que tots nosaltres desitgem.

Ens sembla que, des del moment que sol·licitem aquesta compareixença fins el dia d'avui, també hi ha coses que ens preocupen menys, o que ens donen altra visió del que pugui passar. En aquell moment, nosaltres presentàvem aquestes compareixences un poc amb l'angoixa de dir: «Anem a aplicar una LOCE que en lloc de donar un camp nou i amb un repte difícil -no volem dir que tot el nou sigui fàcil, sinó bé al contrari- com és la integració...», la LOCE anava cap a la segregació.

Sembla que, en aquest moment, aquest aspecte pot quedar, en certa manera, en altre calaix, que **podem i hem d'aprofitar tot el bon que tingui per a fer que l'educació respongui a tothom i que, per tant, es pugui educar des de la diversitat**, i que, de vegades, això que als adults ens sembla molt difícil és molt més planer, i els nens ho viuen amb molta més normalitat en les escoles i en els centres de esplai que ho vivim els pares i mares pel que fa als mateixos nois i noies que puguin tenir dificultat, tant en un camp com en l'altre, però que els nois ho viuen d'una forma molt més planera.

A nosaltres ens sembla que cal, i que el camp polític en aquest moment, dóna una altra possibilitat per a treballar novament per a aquesta inclusió, per a aquesta Escola Inclusiva, per a aquesta escola adaptada a la realitat de cada infant, i que hem d'aprofitar també el que l'experiència, fins i tot, en alguns aspectes ens pot haver donat en algun terme legislatiu.

En aquest sentit, el Grup Socialista els donarà suport dintre d'aquest camp de treball nou que ens agradaria poder obrir en aquest Parlament.

Moltes gràcies.

INTERVENCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI "ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA"

La presidenta

Moltes gràcies, Senyora Diputada. Té la paraula ara, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l' Il·lustríssim Senyor i Il·lustre Diputat senyor Josep Maria Freixanet i Mayans.

El Sr. Freixanet i Mayans

Gràcies, Senyora Presidenta. Veig que els formulismes han augmentat últimament, no? Molt bé. En primer lloc, agrair, per part del nostre Grup Parlamentari, la presència de les quatre persones i les entitats que, en tot cas, representen.

Bé. En tot cas, jo començaré pel final, una mica aprofitant ja l'acabament que feia la Il·lustre Diputada senyora Assumpta Baig, en el sentit que vostès han vingut aquí amb unes propostes concretes, demanant-nos quins eren els deures, o, en tot cas, el que vostès creien que nosaltres, des d'aquesta Comissió, podríem fer.

En el primer cas, quan ens demanen un recalçament decidit a favor d'un Ensenyament Inclusiu..., bé, en tot cas, per part del nostre Grup, un total recalçament. **I, en tot cas, si ho hem d'especificar, el perquè ... -en tot cas després podríem parlar del com, que és segurament el que ens pot portar més dificultats, però- el perquè és senzillament perquè estic i estem convençuts que, d'alguna manera, l'escola per a tots, entenc i entenem que ha de ser el gir principal que ha de prendre l'escola del segle XXI. Si no és així, difícilment aconseguirem fer ciutadans, que en tot cas han de tenir el vessant aquesta, de ser ciutadans, per l'aspecte cognitiu, -també s'ha dit-, però també per l'aspecte emocional. És a dir, hem de fer que els nostres ciutadans tinguin les habilitats cognitives i les habilitats socials necessàries perquè realment puguin ser ciutadans lliures, dintre d'aquest món tan globalitzat.**

En tot cas, tot el tema de l'Escola Inclusiva, o de la Pedagogia Inclusiva, evidentment, a mi em representa una satisfacció. **No cal recordar, i jo ja ho deia, fa quatre dies, doncs, estava en les aules i estava en una escola precisament on, suposo que per a la necessitat i pel convenciment, vam haver d'aplicar una metodologia, bàsicament, que és pràcticament el que Vostès han estat comentant avui aquí. Bàsicament per què?**

Bàsicament, perquè es fonamenta en el principi de normalització, perquè supera el discurs de la integració al diversificar la resposta, és a dir, una educació per a tots i per a tothom; perquè utilitza un currículum únic per a donar resposta a la diversitat d'alumnat; perquè utilitza, a més, la flexibilitat curricular, és a dir, el currículum no ha de ser..., pot ser únic, però aquí ens permet una flexibilitat, una adaptabilitat; perquè respecta els ritmes d'aprenentatge, bàsicament; perquè pren com marc de referència -i això

nosaltres també ho defensem molt- l'escola comuna, l'escola ordinària, l'escola de tots; perquè potencia també, en el nivell professional i del marc de l'escola, el treball cooperatiu entre els professionals i com estratègia docent, aspecte que moltes vegades, en un món globalitzat, sembla que hi hagi aquesta tendència tant a l'individualisme, per tant, potencia aquest treball cooperatiu, aquesta estratègia que ens sembla adequada; i també perquè assumeix la diversitat com valor humà, i ens sembla que aquest és un principi fonamental.

De totes maneres, tots serem conscients que l'escola, l'institut, a vegades, moltes vegades, acaba sent un oasi enmig d'un desert, i, per tant, aquí, el que és més important és entendre que tot aprenentatge és social i té lloc en un context social. I, per tant si té lloc en un context social, un dels reptes que penso que hauríem de tenir tots plegats és incloure la inclusió en la societat, perquè, si no, acabem fent experiències pilot, les quals vulguin, totalment encertades, i que han d'estar, i que evidentment no cal renunciar que hi siguin, però si no tenim la complicitat social, moltes d'aquestes experiències acaben cremant als pares, a les famílies, no dic als nens i nenes, però sí que, com futurs ciutadans, després se senten decebuts, i els professionals de l'ensenyament també.

I aquí enllaço amb altre aspecte: aquesta necessitat, que des del Govern de la Generalitat estic convençut que així es farà, **aquesta necessitat de interdepartamentalidad que ha de haver entre els diferents departaments que tenen alguna cosa a veure amb el treball social, que en tot cas són bàsicament tots, però sobretot aquells més primordials, perquè realment no hagi coses deslligades les unes de les altres. Molt sovint, aquest lligam entre departaments, o entre institucions, ha fet que experiències molt importants, molt interessants quedessin en un no resi, de vegades, únicament pel criteri pressupostari, no es van poder tirar endavant. Per tant, ho repeteixo, per a mi, un dels aspectes primordials, que en tot cas podria servir per a les quatre persones que han intervingut, d'alguna manera és això, la paraula que a mi m'agradaria utilitzar: «Incloure la inclusió en la societat.»**

Sé que..., em sembla que les dues entitats han tingut alguna reunió ja amb el Departament d'Educació. No sé ... Vull dir que, per tant, d'alguna manera, aquí Vostès també han especificat aquells aspectes del Pla Director d'Educació Especial, del qual vostès estaven per una banda satisfets i per altra banda insatisfets, no?. I, sabem que el Govern de la Generalitat, en aquest sentit, és sensible -és sensible- a aquestes noves preocupacions o a aquestes preocupacions que Vostès han posat damunt de la taula, però que, evidentment, aquí, del que hem de ser capaces és de com fem aquesta full de ruta, o aquest camí, aquest trajecte, per a arribar realment a aquesta inclusió en la societat.

I per tant jo, ja s'ha preguntat, però d'alguna manera és que, en tot cas, ens expliquessin una miqueta aquells aspectes, que suposo que materialitzen aquí i que ens escriuen aquí, però que Vostès han plantejat al Departament i que segur que han començat a tenir algunes respostes, i que sé que segurament no serà al cent per cent, -aquí s'ha parlat del

Decret d'Admissió dels alumnes, evidentment, aquest any segurament no és el Decret d'admissió dels alumnes que tots voldríem-, però que segurament, si es parla, si es debat, i dintre d'aquest marc del gran debat sobre l'educació que té d'haver, doncs, crec que no arribarem segurament en totes les qüestions a un acord total, però sí que, en tot cas, hi tindrem una tendència.

I en tot cas demanar-li, a Vostè, un poc, dintre del que deia..., crec que també s'ha demanat abans, però que en tot cas era un dels aspectes que jo havia posat..., és a dir, quins canvis normatius, quins canvis Vostè creu que hauria d'haver para satisfer una miqueta el que Vostè ha plantejat aquí?. I li segueixo dient això: hem de ser capaços de fer ciutadans, tenint en compte aquesta diferència, però que després tinguin les habilitats socials suficients perquè no creem encara més marginació social en aquest aspecte.

I altre aspecte que m'agradaria preguntar a vostès..., segurament, la formació inicial del professorat ... És a dir, parèntesi. Per a tirar endavant tot el que es proposa, evidentment aquí cal una gran complicitat també del professorat. Podem parlar de recursos, podem ... I aquí, jo, és un aspecte que sí que amb el professorat cal, que és el tema de la formació. És a dir, per a generar un canvi de dinàmica, de cultura pedagògica, és evident que aquí cal formació, cal sacsejar en moments determinats els claustres perquè realment vegin tot això interessant, necessari. No vull dir que molts ja ho fan, segur, però vull dir que cal, i, per tant, aquí també s'hi ha d'invertir, recursos de tot tipus.

I per altra banda, si vostès creuen que això hauria d'abordar-se ja inicialment des de la formació inicial del professorat, des del moment que ... -I aquí podríem discutir si la carrera hauria de tenir tres anys, quatre anys- ... No fa falta que debatem això, però en tot cas sí que hauria d'haver aspectes importants que, -de la formació inicial del professorat-, aquests continguts ja formessin part.

En tot cas, per la meua part res més. Dir-los que, en la segona qüestió que plantejaven aquí, m'uneixo, òbviament, suposo, als altres grups i a la dinàmica que estableixi la presidenta de la Comissió per a poder tirar endavant tots aquests plantejaments que Vostès ens han exposat avui.

Moltes gràcies.

INTERVENCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI "PARTIT POPULAR DE CATALALUNYA"

La presidenta

Moltes gràcies, Senyor Diputat. Pel grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la Il·lustre Diputada Senyora Eva García i Rodríguez.

La Sra. García i Rodríguez

Moltes gràcies, Senyora Presidenta. Jo, **en primer lloc..., bé, si Vostès m'ho permeten, seré molt breu, perquè penso que el temps se'ns ha tirat una mica a sobre. I, en primer lloc, volia, com no podia ser d'altra manera, fer un agraïment a tots vostès per la seva compareixença, per haver vingut aquí en aquesta Càmera a presentar totes les seves propostes, problemes, fins i tot els seus objectius, i també per la pedagogia, per la conferència magistral que ens han donat, perquè els bé asseguro que, almenys per a aquesta diputada, ha estat molt enriquidora.**

En primer lloc, també em volia afegir a la reflexió, el comentari, la pregunta de la companya Diputada Senyora Rigau, en el sentit de l'anterior compareixença de l'anterior Conseller d'Educació en aquesta Cambra, el dia 29 de gener d'aquest any, en la qual es va anunciar que es faria una reelaboració del Pla Director d'Educació Especial. I nosaltres, el meu Grup, volíem saber si Vostès han estat consultats, i si és així, o no, en tot cas que ens diguessin quin és la seva opinió, com valoren aquesta reelaboració.

Nosaltres també, volíem saber una mica com es fa en altres comunitats autònomes. Vostès ens han parlat de l'experiència aquí, a Catalunya, i nosaltres voldríem saber en altres comunitats i, sobretot, també en altres països com s'està fent en l'actualitat, perquè crec que això ens pot ser una bona referència per a tots.

Lògicament, jo com..., aquesta diputada, com diputada del Partit Popular, com no podia ser d'altra manera, aposta per la Llei de Qualitat. I, en aquest sentit, nosaltres creiem que la igualtat d'oportunitats en l'ensenyament és un dret que tenen tots els ciutadans i ciutadanes, i creiem que els alumnes amb discapacitats, i, per tant, amb necessitats educatives específiques, han de tenir una atenció especialitzada per a intentar arribar a la integració.

I, la Llei Orgànica 10/2002, del 23 de desembre, deia en la seva secció quarta, doncs, això que Vostè fa una estona, senyor Josep de Mirandés, ens ha anunciat, no? I, per tant, lògicament, jo defenso la Llei de Qualitat, perquè a mi m'agradaria també, doncs, vostès que són partidaris de l'Escola Inclusiva, que ens donessin algunes xifres o, en tot cas, que ens donessin uns percentatges del que pensen que és l'evolució dels alumnes en l'Escola Inclusiva, és a dir, com van evolucionant aquests nens.

Bé, també m'agradaria afegir-me a la demanda, per part de tots els grups que m'han precedit, de crear aquesta Comissió de Seguiment, i també, lògicament,

afegir-me que vostès també puguin participar, perquè per a nosaltres jo crec que això tindrà molt valor.

I crec que per la nostra part res més.

Moltes gràcies, i **a la seva disposició.**

INTERVENCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI "INICIATIVA PER CATALUNYA VERDS - ESQUERRA ALTERNATIVA"

La presidenta

Moltes gràcies, Senyora Diputada. Té la paraula, el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, la Il·lustre Diputada senyora Dolors Camats i Luis.

La Sra. Camats i Luis

Gràcies, Senyora Presidenta. I començo agraint-vos també, a vosaltres, la vostra compareixença i que hàgiu volgut compartir amb nosaltres la vostra experiència i el vostre coneixement, que no és poc.

Jo també volia fer ressaltar la idoneïtat que la compareixença hagi estat al mateix temps, és a dir, que des de dues realitats tan diferents o des de dues situacions tan diverses hàgiu coincidit en la mateixa compareixença per a mostrar o per a defensar un mateix model d'Escola Inclusiva, des de, com ja s'ha dit, segurament, dues realitats tan diferents. Per tant, una idoneïtat que crec que en el fons ha de venir a reforçar aquesta voluntat.

La meva valoració de la compareixença i el que us volia comentar serà, forçosament, general. Primer, perquè, com us deia, l'experiència i el coneixement els teniu vosaltres; altres dels diputats i diputades que m'han precedit tenen, a més a més, l'experiència des de la seva pròpia..., la seva pròpia experiència personal, que no és el meu cas, perquè jo no sóc mestra, ni conec l'escola tan bé com ells la coneixen; i també general per la falta de temps, que em sembla que la Presidenta em recordarà, eh?

Per tant, des d'aquesta valoració general, deixeu-me que us comentí que quan vosaltres parleu de la diferència i de la necessitat de l'escola que voleu, és una escola que vol integrar la diferència. I entenc que ho feu no només -integrar la diferència- com un valor, és a dir, en el valor, no?, en la concepció dels valors, sinó també com un avantatge per a aquells que són diferents o que considerem diferents, però també per a aquells que no els considerem com diferents. I, per tant, crec que en aquest sentit és positiu el que ens heu vingut a explicar i també, el fet que ho hàgiu fet conjuntament, segurament des d'una diferència que en un cas és evident, és òbvia, és visible, és identificable, i de vegades això la fa un problema, i de vegades, en altre cas, en una diferència en què precisament el problema és que és invisible, que no es reconeix i que no es veu, per tant, de nou, des de situacions ben diferents. Per tant, de nou, que bé que hàgiu vingut al mateix temps!

Compartim també amb vosaltres aquesta visió que educar té a veure amb aprendre continguts, i, per tant, amb defensar el dret de tots els alumnes, siguin quins siguin les seves característiques, a rebre aquest dret, per tant, a aprendre, a aprendre continguts, però també el dret o la concepció que educar també és socialitzar, també és aprendre valors i principis. **I això només és**

possible, entenem nosaltres, si s'integra tothom sense excloure a ningú i preparant a tots els alumnes, més diferents o menys diferents, perquè tots ho són en algun moment, per a una societat i un món que es trobaran, que és forçosament diferent i on aquesta varietat i aquesta diferència també està inclosa.

Nosaltres pensem que definir un model d'escola, per tant, **definir l'escola que volem, és al mateix temps definir la societat que volem**, i, forçosament, nosaltres volem a una societat on tothom tingui el seu lloc i on, com us deia, tots som diferents en algun moment, i, per tant, **hem d'aprendre a preparar-nos per viure amb aquesta diferència i comptar-la com un valor i no com una nosa, o com un problema.**

Sobre les vostres demandes concretes..., a això si que reaccionaré conjuntament. Quan ens demaneu recolzament, doncs, crec que m'afegeixo a la resta de grups al donar-vos aquest recolzament per a un Ensenyament Inclusiu, i, si m'ho permeteu, afegir també l'agraïment perquè vosaltres continueu vetllant, i, per tant, en això també us animo, que continueu vetllant perquè nosaltres hi ens preocupem, però, sobretot, perquè valorem aquesta diferència i perquè sigui viscuda com valor i no pas com problema.

Sobre la creació de la Comissió Parlamentària, com ja deia a la Diputada del Grup Socialista, jo crec que el que hauríem d'aconseguir -sense conèixer molt bé el Reglament parlamentari, ho exposo- és un tipus de format, que pot ser un intergrupo o una comissió mixta, en què no només participin els grups parlamentaris, sinó que aquelles organitzacions, associacions o plataformes que hi teniu a afegir o aportar, o una preocupació concreta, pugueu participar de manera que aquest seguiment sobre l'Escola Inclusiva permeti fer-ho no només des del Parlament, sinó també amb les aportacions de la vostra experiència, i, per tant, trasllado a la Mesa aquest dubte buscar un format que permeti la vostra inclusió.

I pel que fa a la Llei o en relació, en general al desplegament normatiu de l'Administració o del Parlament en la Llei d'Educació, o en la matèria educativa que toqui, crec que **el que us podem oferir i el que us podem garantir és que hagi un compromís de diàleg amb aquells que treballem.** Com heu dit, les lleis són per tothom, han de ser per a tothom, i, per tant, tothom ha de tenir possibilitat de contribuir-hi, d'aportar-hi i de dir la seva, i estem convençuts que, en la reforma que toqui del Pla Director o de qualsevol altra normativa, si ara no heu estat consultats encara, ho estareu bé aviat, i, si no, us demanarem que reclameu estar **i us acompanyarem en aquesta reclamació, si fes falta.**

En tot cas deixeu-me acabar sol·licitant-vos un parell de coses, que en algunes també s'hi ha fet referència. Una és que **ens agradaria realitzar aquestes visites, en concret, a alguna escola o en alguna experiència que vosaltres considereu interessant**, perquè, per a aquells que no venim d'aquest món de l'escola o del món de l'educació, és doblement interessant conèixer i aprendre aquestes experiències.

I, en tot cas que continueu..., i també és una demanda, si podem, que us fem: que continueu atents a valoritzar la diferència, que la diferència continuï sent un valor positiu a la comunitat educativa, però també a la societat en general, al Departament d'Educació, si toca, i, en tot cas us oferim la col·laboració des d'aquesta Comissió, i, en concret, la del nostre Grup, per a acompanyar-vos en aquesta feina.

Gràcies.

INTERVENCIÓ FINAL DE SR. JOSEP DE MIRANDÉS PER A RESPONDRE A LES PRINCIPALS QÜESTIONS PLANTEJADES PER ELS GRUPS PARLAMENTARIS.

El Sr. Josep de Mirandés i Grabolosa

(Per a tots vostès, Senyores i Senyors Diputats, confeccionarem en els pròxims dies l'informe amb les respostes a les seves preguntes que ara no pugui donar abast a contestar per l'escàs temps que dispo. Farem arribar l'informe a la Secretaria de la Comissió, a la seva disposició.)

Penso, que el dia d'avui, 22 d'Abril de 2004, podrà ser, en el futur, una data clau en la història del nostre sistema educatiu. No pas pel que hàgim pogut dir nosaltres, sinó per l'unànim compromís expressat, aquí per tots els Grups Parlamentaris de donar suport a la nostra proposta de crear en aquest Parlament la Comissió de Seguiment de l'Escola Inclusiva. I, no només perquè aquesta Comissió farà innecessari que la “guerra judicial” s'estengui a Catalunya, sinó fonamentalment, perquè, -com a Austràlia, la Comissió en el seu Senat- serà el motor impulsador de la nova escola que necessitem: l'escola per a tots, l'Escola Inclusiva.

L'escola que no s'apunta a ser víctima del seu entorn social, quan aquest és desfavorable, sinó que actua com element transformador d'aquesta realitat social, i anima als seus mestres en aquesta responsabilitat.

Feia falta a Catalunya un element dinamitzador com va haver-hi el “efecte Sputnik” a l'Amèrica del Nord de 1967.

He fet una referència a EEUU, a l'afirmar que ens portan uns anys d'avantatge en investigació científica i programes específics per a alumnes d'altres capacitats. Ells van tenir un efecte dinamitzador: Quan, en 1967, en plena carrera armamentista, guerra freda i carrera de l'espai. La Unió Soviètica els va prendre la davantera en la carrera de l'espai, es van remoure les bases de la societat americana. Es van sentir relegats en el seu orgull de súper potència mundial. La necessària autocrítica els va fer comprendre la urgència a potenciar el sistema educatiu i promoure als alumnes d'alta capacitat.

I, possiblement aquesta idea de recuperar el lideratge mundial va fer que des del Govern d'Estats Units encarreguessin tot un seguit de programes, de treballs, d'estudis, d'investigacions. Curiosament, alguns d'ells es coneixen amb els noms dels generals del exercit que van rebre l'encàrrec des del mateix Govern d'Estats Units. Per tant, en aquest model, sense menysprear el molt de positiu que té, penso que cal, també tenir en compte aquest aspecte que considera una miqueta..., el treball amb els nens superdotados, en un sentit utilitari, per al progrés del país, “perquè són els que estan cridats el dia de

demà a liderar la nostra nació”, amb aquests plantejaments potser una mica imperialistes.

Personalment, m'agradan més altres models europeus perquè prioritzen un altre objectiu per sobre d'aquest. És l'objectiu de fer, de possibilitar, que aquests nens d'altres capacitats, al -igual que tots els altres-, puguin ser feliços. I, aquest és el gran objectiu de tots els que estem treballant en el camp de les altres capacitats, que equival a dir: possibilitar que aquests nens també puguin desenvolupar la seva personalitat diferent.

Des d'aquesta perspectiva, que ens sembla molt més encertada, els models que cal tenir més en compte són els que hi ha, en el nostre propi àmbit cultural europeu, assenyalaria en primer lloc, segurament Anglaterra, seguit de Finlàndia i Àustria; França no podria ser un referent, perquè possiblement en la seva configuració històrica, -una miqueta centralista o centralitzadora- ha reproduït, en el seu model educatiu d'altres capacitats, una mica aquests “tics”; uniformadores i centralistes.

Hi han, no obstant això, altres experiències que també cal tenir en compte, que podria ser: Israel, Japó i Corea del Sud, d'una banda; Canadà i Austràlia per una altra., A Austràlia la tasca de la Comissió del Senat d'aquest país, podria ser també un referent molt interessant, i també Singapur, curiosament, Singapur.

Desitjaria..., jo no sé si potser no he sabut captar bé la idea de la Diputada Senyora Irene Rigau, en la què feia referència a una situació de possible elitisme al considerar als nens d'altres capacitats. Si que vull dir que la superdotació és un fenomen que es dona absolutament en totes es capes socials.

Cal dir, a més, que la necessitat d'identificar, de detectar, i reconèixer educativament a aquests nens, es fa més urgent en relació als nens superdotados ignorats que pertanyen a les capes socials més deprimides. Caldria establir com ideal la necessitat de realitzar la identificació permanent o sistemàtica. La identificació que tenim és coneguda com «reactiva», que és quan els pares i els mestres, i alguns bons EAP que també hi ha, -el de Figueres, podria ser un exemple-, que són els que deriven aquests nens a la identificació, però, és clar, ho fan quan ja s'ha manifestat el problema, problema sovint difícil de resoldre, quan es en relació amb la Disincronia.

Sovint el tema superdotación se sol relacionar amb classe social alta o sol semblar que és de millor consideració per a partits polítics més situats a l'àmbit de la dreta. I no és així. Aquesta idea forma part de la multitud de tòpics. Si Vostès poguessin intentar veure... o jo fos capaç de transmetre les situacions que vivim en l'Institut Català de Superdotació en el moment d'identificar, detectar, i, sobretot, en el moment de fer tractaments de Disincronia de nens que a les seves famílies manquen dels recursos mínims necessaris per a poder fer aquest tractament...

A l'Institut Català de Superdotació, el cost és el mínim legal. És la norma. Però aquest mínim legal sovint no és possible assumir-lo per part d'aquestes famílies. I les beques que ha donat el Ministeri d'Educació -en l'etapa del Partit Popular, molt positives, i esperem que les continuï, i en la seva quantia les augmenti l'actual Administració Socialista-, pal·lien només en una part mínima aquest necessari tractament.

Quins canvis normatius caldria fer, o quines iniciatives legislatives? Mes que noves lleis, cal fer que les que hi ha es compleixin. L'origen d'aquesta compareixença, que penso pot marcar una fita important en el desenvolupament de l'escola a Catalunya, va tenir lloc en una cordial..., o en diverses cordials xerrades amb un Diputat d'Iniciativa per Catalunya. Jo li deia: La futura Llei de Catalunya és vital. No podem continuar com fins ara, lluitant, en aquest cas, contra el Partit Popular, que s'ha aconseguit una victòria judicial important, amb el fet que l'Audiència Nacional il·legalitzés una Ordre Ministerial perquè era restrictiva per als drets dels nens superdotats; circumstància que em va fer escriure al diputat de Convergència i Unió al Senat, senyor Josep Varela, dient-li: «Què estem fent, Senyor Diputat, Vostès donant-se pressa a fer noves lleis i nosaltres amb el treball i el sofriment d'haver d'impugnar-les a través de l'única eina que tenim, que són els tribunals de justícia? Per què no ens seiem i parlem? Per què no fem una comissió de diàleg, i de seguiment d'aquest nens diferents?».

I, al fil d'aquesta conversa amb el diputat d'Iniciativa per Catalunya, jo li deia: «Tu estàs aquí, enmig de tots els senyors diputats, i la meua vida es desenvolupa, bona part, en contacte amb experts, científics, catedràtics d'universitat; això, perquè no ho arreglem entre tu i jo? Tu reuneixes quatre o cinc dels teus i jo faré el mateix, els ajuntarem i ja tindrem la Comissió Mixta en marxa.» Va ser ell qui em va dir: «Això, en tot cas, mira, proposaré una compareixença i tu mateix ho exposes als Senyors Diputats.»

Penso que aquest és el sentit en el qual polítics i experts, catedràtics, professors, -que tenim bastants, a Catalunya mateix-, poden fer junts aquesta via.

Iniciatives legislatives?. Jo crec que, en primer lloc, tots els esforços han d'anar destinats, més que a fer noves lleis, a treure els frens que graviten sobre aquests nens. És a dir que els funcionaris de l'educació, -per a distingir-los dels bons mestres i professors que tants tenim-, sàpiguen que no han de posar més dificultats, que sàpiguen que, dels vint mil nens que tenim superdotats a Catalunya, només hem identificat el 0,6 per cent; per tant, que no es queixin tant si seguim identificant. Es tracta, per tant, de canviar algunes mentalitats, tot vigilan que les lleis es compleixin.

Tampoc podem permetre que, per l'entusiasme, -considerat excessiu-, d'alguns membres d'equips d'assessorament oficials, pugui passar, com el que últimament ha succeït, no a Catalunya, sinó en una comunitat autònoma de fora, que quan un membre d'un equip, (allí en diuen d'orientació psicopedagògica), ha anat identificant nens superdotados, a l'arribar al nombre

de quinze no ha rebut cap premi, cap consideració; per contra, com és natural, a nosaltres no ens ha sorprès gens, ha estat fulminantment cessat.

Per tant, el problema no ve solament dels equips d'assessorament psicopedagògic, sinó fins i tot de més enllà, de més amunt, d'aquestes pors que hi ha a la necessària flexibilització ... Per tant, qualsevol iniciativa legislativa hauria d'anar acompanyada de les accions necessàries per a animar als bons professors. I els polítics, que no tinguin por a la diversitat perquè la diversitat a l'escola és la garantia de la diversitat en la societat.

La presidenta

Moltes gràcies. Li demanaria la súper brevetat final.

El Sr. Josep de Mirandés i Grabolosa

Tampoc és necessari, com primera mesura, l'elaboració de molts programes especials, ni grans cursos per a professors. En el document que els he lliurat recollim com botons de mostra, tres o quatre informes de col·legis, que tenen com comú denominador, un nivell important d'èxit en la tractament educatiu a nens superdotats. Ho han aconseguit des d'un inicial desconeixement específic per part dels professors, sense professors d'educació especial, sense pressupost, i sí, només, des de la il·lusió i les ganes de completar la seva formació davant el repte professional concients que estava en joc la felicitat i potser la salut mental del nen.

Montserrat, tutora d'un nen superdotat de sis anys, d'una escola pública de les comarques gironines, als dos mesos d'haver començat l'adaptació, ens diu en el seu informe: «Tenir en l'aula un nen superdotat és tota una experiència», per a tot seguit afegir: «La riquesa que aporta a l'aula representa un benefici molt important per als altres nens. Dintre de l'aula hi ha vint-i-cinc nens, tots diferents; es treballa tenint en compte les característiques generals que comparteixen, però Miquel, ens oblige a plantejar les coses d'una manera diferent.» Cal ensenyar als mestres perquè puguin, perquè sàpiguen plantejar les coses d'aquesta manera diferent.

L'atenció educativa de la superdotació no es resol només a força de fer acceleracions, que representen la consideració de les diferències quantitatives. En tot cas és necessària sempre una adequada Adaptació Curricular, que també atengui a les diferències més importants: les qualitatives: amb els estils diferents d'aprenentatge que aquest alumnes necessiten per desenvolupar la seva personalitat diferent i, en el si de l'aula, ja que enriqueixen al conjunt del grup en una adequada interacció permanent.

Continua la tutora Montserrat: «Ell manifesta també una gran rebel·lia davant les normes.» Jo diria: normal, és un nen superdotat. Però afegeix: «I, això obre constantment un debat que crea al mateix temps un nivell de comunicació molt alt dintre de l'aula». Aquesta nova pedagogia permet positivar fins i tot aquells trets negatius d'aquests nens. Més endavant diu: «Per en Miquel, exigir una profunditat de raonament és quelcom normal, els altres nens s'acostumen, a les

seves preguntes i reflexions, i es qüestionen coses que si Miquel no hi fos no ho farien.» «Ara, Miquel és molt més acceptat pels altres»

Ara tenim una raó, penso, la més important, per a rebutjar definitivament models d'escoles segregades per a aquests nens, no només perquè els dificultaríem la necessària integració social, sinó fonamentalment perquè tots els altres nens perdrien aquest gran valor pedagògic, i l'escola com a tal perdria aquesta força creadora i impulsadora del desenvolupament pedagògic educatiu per a tots, que s'evidencia en el rendiment general de l'aula.

Per a acabar comunicar-los que aquestes formes diferents d'aprenentatge agafaran forma pròximament, si Déu vol, en el Primer Congrés Internacional d'Estils d'Aprenentatge que se celebrarà a Madrid els dies 5, 6, i 7 de juliol. Es presenta la Ponència: "Els Estils d'Aprenentatge dels Alumnes Superdotats". Aquest treball s'ha fet pensant no tant en la seva presentació en un congrés internacional, amb un comitè científic format per científics de quinze universitats de tot el món, sinó per poder tenir un instrument, una eina útil per a tots els bons mestres i professors als quals se'ls hi ha detectat un nen superdotat i que no saben què fer.

Voldria dir, per a acabar, que Catalunya està sent en aquests moments, pionera en aquestes adaptacions curriculars, encara que és molt el camí que ens queda per recórrer.

La presidenta

Moltes gràcies